

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Revistă națională de știință și chestiuni sociale

Nedreptățirea Moșilor

Nu a fost număr al acestei reviste în care noi să nu fi arătat jalnica stare a pădurilor noastre intrate pe mâna streinilor, cari ne jefuesc cea mai de frunte bogăție a țării. Se face o adevărată crimă contra țării când se taie fără milă, aproape în batjocură, lemnul pădurilor noastre.

Prin reforma agrară și prin alte legi se asigură îndeajuns elementului românesc, dreptul ca pădurile să fie ale sale. Ce folos însă că organele însărcinate cu aplicarea acestor legi, fie din condamna-bilă inconștiență, fie și din mai condamna-bilă interesare, nedreptățesc elementul românesc, sprijinind pe streinii acaparatori, cari sunt în ma-re majoritate jidani și cari-o spu-nem cu toată scârba ce ne-o produce, — **știi să plătească.**

Din cauza corupției adusă de acești streini și din cauza ticăloșiei românilor inconștienți, pierdem bogățiile țării, iar țaranul român, alcă-tuitor de Stat, ajunge la sapă de lemn.

După atâția ani dela Unire, cei cari simt mai din greu nedreptatea ce se face cu pădurile, sunt bravii urmașii ai lui Avram Iancu, sunt Moșii munților Apuseni. Doi ani de zile, după ce li s'a făcut odată dreptate, au fost purtați cu vorba și cu promisiuni ministeriale, până când aduși la desnădejde, li s'a tăiat, acum câteva zile și ultimul fir de nădejde. Procesul cunoscut sub numele de „procesul Răchitele” s'a judecat la Cluj, la sfârșitul lunii trecute și Moșii au pierdut, din indolența interesată a autorităților românești, în beneficiul câtorva firme jidovești, apărate și susținute de români inconștienți și jidoviți, peste 10.000 jugăre de pă-dure. Pădurea în care au trăit și din care s'au hrănit generații întregi a florii neamului nostru de țărani. Pădurea, care a fost leagănul existenței noastre ca neam și în care ne-am apărat mai bine ființa româ-nismului, a intrat pe mâinile jidani-lor hrăpitori, cari vor nimici tot, ce

dragostea Moșilor a păstrat cu iu-bire frățească pentru praznicul cel mare al Unirii.

Pe văile pleșuvite ale munților Apuseni azi răsună refrenul modi-ficat al cântecului de odinioară :

„Munții noștri's de-aur plini
Noi tot slugi pe la streini“

Grozav strigăt de durere! Cum-plită desnădejde, încât te miri cât mai pot, omenește, răbda acești oa-meni.

În alte țări „civilizate” asemenea nedreptate, cum s'a făcut Moșilor din Răchitele și celelalte 12 comune, ar fi ridicat într'un protest toată opinia publică. Ar fi fost legați la stâlpu-l infamiei inconștienții cari s'ar fi găsit să apere cu pretexte „de drept” cea mai nerușinată nedreptate. La noi acești ticăloși încasează mi-lioanele și sfidează oamenii cinstiți.

Am vrea să-i vadă pe Moși acei reprezentanți ai guvernului, cari le-au promis dreptate, uitându-și apoi de demnitatea lor și a cuvân-tului dat, am vrea să-i vadă pe Moși, așa cum i-am văzut noi în zilele procesului, așa cum au venit cu lacrimile în ochi și cu desnădej-

dea în suflet la noi în redacție după ce au pierdut procesul, spunându-ne cu vocea stinsă, cu tremurări în glas:

„Domnișorilor, pentru noi nu mai este dreptate pe pământ. Numai, ne pare rău că nici dnii miniștri nu-și țin cuvântul ce ne-au dat“.

Înțelegeți oare, Domnilor Guver-nanți, că resemnarea din aceste cu-vinte chiar dacă arată cuminența lor de oameni necăjiți, înseamnă însă dărâmarea respectului față de Stat și autoritate? Cine v'a dat oare dreptul să răpiți acestui popor, ce nu-i mai puteți da în loc?

Cât ne privește o spunem răspicat să audă și Moșii, să audă și acela cari i-au lipsit de drepturile lor:

Prea sfântă e îndreptățirea Moșilor la pădurile, din care tre-bue să-și agonisească bucătura pâinii celei de toate zilele, încât să nu vină o zi și cât mai apro-piată, când se vor nărui toate hotărârile diferitelor comisii și comitete oricât de „definitive” s'ar părea ele că sunt astăzi.

Moșii să nu-și piardă răbdarea și să-și aducă aminte că mai suntem și noi, cari să le venim în ajutor.

Revista

Din slăbiciunile fatale ale poporului rus

Din desfășurarea istoriei dela ma-rea revoluție franceză până în zilele noastre, un gânditor modern, apre-ciind foloasele dobândite de jidani din frământările răsturnătoare de vechi situațiuni, a extras următorul adevăr, confirmat prin fapte: Revo-luția este steaua lui Israel. În ade-văr, ori unde s'a produs o schimbare violentă semitul modern a profitat: fie că a obținut emanciparea politică, fie că s'a întărit economicște, fie că a dobândit o influență sau chiar preponderență în conducerea aface-rilor publice, dar mai ales întrun-ning toate aceste beneficii. Astfel de roade a putut culege jidanul din orice Stat european, pentru că nume-

roși consângeni de ai lui au pregă-tit sau au influențat mersul ideilor premergătoare revoluției și pentru-că în toate revoluțiile secolului trecut neamul jidovesc a dat cel mai mare contingent de instrumente revoluțio-nare. Această afirmațiune se poate ușor dovedi cu întreaga istorie a veacului al XIX.

Dar, oricât ar fi profitat evreii din schimbarea de regimuri politice sau a stării sociale, istoria pentru prima oară înregistrează în fastele ei fenomenul extraordinar ce s'a pe-trecut la începutul secolului al XX în țara, considerată drept cea mai pu-ternică și cea mai bine păzită, prin constituția ei autocrată și religioasă,

față de mișcările revoluționare. Privind situația dela suprafață nimeni nu ar fi crezut ca imensa împărăție pravoslavnică „a tuturor Rusiilor“ să cadă pradă oligarhiei sângeroase a puterii jidovești. Fapt incontestabil este, că o mână de jidani, actualmente Triumviratul Braunstein — Apfelbaum — Rosenfeld (Trotzki — Zinoviev—Kamenef) dispune de soarta unei imense țări și a unei populații, ce trece mult peste 100 de milioane de suflete.

Doctrina comunismului integral, a realizării la *maximum* a ideii de egalizare a averilor și situației sociale în Stat, această doctrină, născocită de jidanul Carl Marx, a fost aruncată cu dibăcie de propagandiști în masa poporului, care s'a lăsat ademenit de cel mai viclean dintre neamuri spre a-i primi jugul cel mai greu și cel mai rușinos, acela al unei bande de scelerați, cari nici cel puțin nu fac parte din sânul poporului rus. În momente de gravă rătăcire s'a mai întâmplat ca unele națiuni să răstoarne la ele acasă ceea ce a fost bun, să-și gonească brutal dela putere și chiar să-și suprime fiii meritoși, alergând după himera maximului de fericire politică și socială; dar în asemenea cazuri și-au ales alți factori de conducere tot din cercul familiei naționale, rămânând cu acel sentiment de satisfacție și mândrie, ce rezultă din credința că s'a îndreptat o situație prin puteri proprii. Să ajungi însă sub călcâiul acelei minorități etern streine, desprețuite, batjocorite și din suflet urâte, cum erau jidanii în Rusia până în ultimele clipe ale țarismului, aceasta s'a întâmplat numai poporului rus. Cum se explică atâta decădere?

Cauze au fost multe, de care evreul rus a profitat cu măiestrie. Amintim câteva. Clasa conducătoare, stăpânind întinse latifundii, nu a știut să facă în ceasul al XI acel pas cuminte prevăzător și mântuitor, pe care l'a făcut enorma majoritate a marilor proprietari români, când de bună voe au consimțit la expropriere. Astfel comunismul semitului Marx, servit cu rea credință, a găsit teren de propagandă. Alta: Când un regim politic pune pe aceeași treaptă, ca o nenorocire națională, faptul de a fi pierdut o mare luptă navală cu faptul de a se fi acordat o meritată libertate constituțională, când țarul Nicolae II a spus că două sunt zilele cele mai negre din viața lui, aceia când a pierdut în războiul cu Japonia, bătă-

lia din strâmtoarea Tușima și când a semnat ucazul de înființare a Dume-i (primul parlament rusesc); când reprezentantul suprem al unui regim astfel vorbește, sistemul de guvernământ este dela sine condamnat și cu el întreaga societate pe care se sprijină.

Dar în afară de regimul politic cu toate păcatele unei clase suprapuse egoiste, rătăcită în concepții și găunoasă din punctul de vedere moral, în afară de repartitia monstruoasă a proprietății rurale la un popor eminent agricol; sufletul slav, la isbucnirea revoluției, era îmbolnăvit printr'o literatură tendențioasă umanitaristă, răspândind cerința de libertate până la anarhie, lipsită de vlagă și fără să poată radia încredere în isvoarele de putere națională. În domeniul politic și social germenii morbidității se inoculară lumii slave pe diferite căi; origina lor depărtată era însă laboratorul unde lucraseră în taină agenții iudaismului distrugător.

Nicăeri nu a prins utopia fericirii comuniste rădăcini mai adânci ca în sufletul aceluia popor, care, în Moldova pribegiei noastre prin soldații lui, facea impresia unui vlășgan molâu necopt, brutal, naiv, înclinat spre orice fel de misticism, bun să trăiască în turmă și să dea forța turmei sub conducerea strânsă și energică a păstorului, dar gata să se piardă în frânturi lamentabile din momentul, ce i se dă libertatea de a judeca cu mintea lui liberă și a se ține pe propriile lui picioare. În această masă de oameni lipsiți de inițiativă, de spirit critic și de bun simț înăscut, s'a furișat jidanul viclean, cu inteligența lui tăioasă având programul precis de a o înflăcăra pentru idei irealizabile, de a o sugestiona împingând-o în urmă la opera distrugerii, pentru ca, redusă la mizerie, să-i pună mai statornic jugul pe grumaz.

Se poate ca mișcarea comunistă să găsească mai ușor teren favorabil, acolo unde domnește nemulțumire politică și socială; dar pentru noi românii dovada s'a făcut că aceasta boală, de proveniență și propagandă semită, pune stăpânire numai pe cei săraci cu duhul. Nu se poate spune că în 1917 populația românească, îngrămădită în Moldova, ori că armata română din acel timp concentrată în același colț de țară avea motive să fie mulțumită cu viața ei de toate zilele; nu se poate spune că prin contactul inevitabil cu un milion de soldați ruși bolșevizați oștirea noastră

nu a avut prilejul să afle despre teoriile raiului comunist; și totuși acel simplu soldat român, care sângerase la Mărășești și care abia își ținea zilele cu hrana dela regiment, a știut să păstreze o admirabilă structură sufletească nealterată, a rămas până la sfârșit neatins de molima bolșevică, pentru că așa îl povățuia pe el o licărire de mentalitate latină în care sta ascuns ca un tezaur nepieritor simțul ordinii, așa îl povățuia să se poarte cuviincios, supus și brav bunul simț al strămoșilor, fără știință de carte, dar plămădit din judecata lor dreaptă din inteligența lor naturală și din experiența veacurilor trăite cu dorul de mai bine. La rus această comoră sufletească lipsind, i-a fost ușor jidanului să arunce într'un păământ necultivat sămânța dezordinii; i-a fost ușor să pătrundă în fibrele unei societăți fără busolă și fără ideal, să-i exploateze toate nevoile și toate viciile, să se facă indispensabil pentru ca la momentul din vreme pregătit, când va isbucni inevitabila criză de intoxicare prin germenii iudaismului, din microbi să răsară ca prin minune tiranii jidani ridicăți pe ruinele organismului național descompus. Această descompunere era fatală să vie, dacă ne înfățișăm următorul tablou prezentat de fostul ministru de externe în Franța, de dl Flourens, în cartea lui scrisă acum vre-o 20 de ani, intitulată la *France conquise* (pag. 18). Iată cum zugrăvește societatea rusă:

„Fără mijlocirea jidanului țaranul nu ar putea să-și vîndă grâul, nu ar putea să-și cumpere vite; negustorul nu ar putea să se aprovizioneze cu marfă, nu ar putea să-și plătească polițele la scadență; ofițerul nu ar putea să-și achite datoritiile și să-și plătească chefurile somptuoase, unde statele-majore își ruinează punga și sănătatea; nobilul nu și-ar putea întreține servitorimea și dezordinea luxoaasă a felului său de viață. Jidanul pătrunde în toate administrațiile private și publice; el are acces în birourile ministerelor, în secretariatele marilor duci și până în cabinetul Majestății Sale Imperiale. El este organizatorul întreprinderilor industriale și comerciale, samsarul direct al afacerilor de sentiment și de bani. El are amestecul lui în intrigele și coteriile ce se agită, ce se risipesc în efortări neputincioase în sinul unei societăți neliniștite, tulburată și dezorganizată prin trândăvie și plictiseală. El este acela care înlesnește toate stricăciunile și promo-

vează toate orgiile. El cunoaște misterele afacerilor de femei precum și secretele cancelariilor, el cunoaște slăbiciunile oamenilor de Stat ca și viiile oamenilor dela curte. In mijlocul inerteii, al limfatismului, al amorțelii generale, el este șurupul în mișcare; în definitiv el este stăpânul ocult și detestat¹⁾

Din mijlocul rasei „stăpânului ocult și detestat“ s'a ridicat prin revoluția, fermentată și finanțată de neamul lui Israel, o ceată de stăpâni oficiali, mult mai detestați ca în Rusia țaristă, dar acum temuți de moarte pentru că tiranii la cea mai mică bănuială de nesupunere răs-pândesc moartea în jurul lor.

Din galeria conducătorilor jidani, de-al căror nume poporul rus, odată liberat, se va lepăda cu oroare și se va rușina adânc de a fi crezut cu naivitate în șuerătura șarpelui semit, din această serie de chipuri caracteristice ale rasei, desprindem astăzi figura lui Apfelbaum, ce se ascunde sub numele Zinowiew. Un jidan scurt de statură și îngrășat peste măsură dela revoluție încoace, roșu, cu părul creț, cu urechile mari și bleojdite, cu pleopele căzute peste niște ochi aruncând o privire vicioasă și vicleană, cu nasul gras și turtit sub care este schițată o gură mare ce exprimă un materialism feroce. Peste întreaga figură plutește aerul unei ființe ordinare ce își urmărește cu deplină liniște planuri ce nu e prudent a le destăinui. Dintre toți fruntașii sovietici, el este cel mai respingător nu numai prin fisicul lui ingrat, nu numai prin viața lui particulară tăvălită în orgii și în desfrâu, ci mai ales prin cruzimea, caracteristică rasei lui când ajunge la putere. Un singur fapt, spre a pune în adevărata lumină bruta însetată de sânge. Sub el, ajuns guvernator al Petrogradului, populația orașului a scăzut dela 2½ milioane la 600.000, și când nenorocii locuitori nemai putând să îndure suferințele au voit să emigreze în masă, jidanul Ap-selbaum a oprit emigrarea spre a le prelungei mizerabila durere. Un alt fapt. Când s'a svonit că s'ar fi urzit un atentat contra lui Lenin, jidanul Apfelbaum, temându-se de propria lui existență, a ordonat o cercetare arestând 800 de persoane nevinovate, care până la unul au fost executate în închisoare la un simplu gest al dictatorului semit. Și acest „astru sovietic“ vrea să fericiască lumea cu

atare regim, luând Președinția la Comitetul executiv al Internaționalei a III, care și-a pus drept țintă de-ocamdată bolșevizarea Europei! Ce înseamnă încercarea de înfăptuire a paradisiului comunist, asupra acestui capitol ne poate informa și edifica Bulgaria cu începutul de executare operată la catedrala din Sofia!

La sfârșitul anului 1920 Zinowiew a participat la o întrunire a comunistilor germani, ținută la Halle. Ce va fi vorbit semitul revoluționar înțelege oricine; dar ce impresie a făcut asupra unui înflăcărat comunist, de origină german, aceasta ținem să o comunicăm marelui public românesc, după revista *Weltkampf* din 1 Martie 1925, din care am luat datele de mai sus. După ce îi face portretul și îi desvăluie ipocrizia acțiunii lui de a se da drept reprezentant al clasei muncitorești, urmează:

„Și acest om are îndrăzneala să deschidă lupta contra capitalismului! Acest om care face impresia unui îmbogățit de războiu, care este atât de laș încât nici are curajul să treacă singur o stradă de a curmezișul!“ Autorul german își termină articolul adresând tovarășilor muncitori, drept concluzie, următoarele cuvinte: „Scuturați jugul rasei jidovești! Suntem cu toții rătași și orbiți.“ Această impresie a făcut-o Zinowiew într-o mișcare comunistă, care a frământat, acum 5 ani, un popor cult, cu puțința de a judeca după ce s'a liberat de zăpăceala periculoasă răspândită în lumea, obosită și amărâtă de războiu, prin perfida propagandă semită.

Criza post belică e la sfârșitul ei, dlor jidani, deși v'ați străduit din

răspuțeri să o prelungiți și să o faceți cât mai dureroasă. Această criză România întregită a străbătut-o cu răbdarea și cu bunul simț înăscut neamului nostru. Cu toată propaganda voastră plină de venin, și încărcată de planuri subversive, nu ați isbutit să clintiiți din sufletul poporului român convingerea și mai ales sentimentul că binele vine încet dar sigur prin păstrarea ordinei și prin muncă productivă de toate zilele, prin acea muncă care aduce ogoarelor noastre belșugul de care vă bucurați și voi, paraziți ai acestei țări. Nu ați isbutit să ne schimbați mentalitatea cu toate imensele sacrificii, pe care finanța voastră internațională le face pentru a întreține „anumita presă“; nu ați putut să bolșevizați judecata sănătoasă a poporului român cu toate greutățile economice în care se sbate. Dar în schimb, prin manevrele voastre dușmănoase de a ne calomnia în streinătate, de a zădărnici consolidarea țării, de a ne învrăjbi cu minoritățile creștine, de a ne clătina credința în viitorul superb al acestei țări, care va trebui să aparțină românilor și populațiilor de baștină în virtutea principiului proporționalității; prin tactica voastră de a ne arăta că ați devenit puternici, pretențioși și amenințatori sub scutul Ligei Națiunilor; prin nenorocita voastră politică de a vă afirma deosebirea ireductibilă față de noi poporul-gazdă, ați ajuns la un rezultat pentru care astăzi mișcarea naționalistă și mâine întreaga suflare românească vă va fi recunoscătoare: ne-ați învățat a vă cunoaște. Vă mulțumim.

I. C. Cătuneanu.

Alegerile comunale și județene

Suntem în preajma alegerilor comunale, problemă de cea mai mare importanță în viața noastră națională. Oricât de înguste ar fi cadrele autonomiei comunale acordate de noua lege administrativă, ea totuși prin constituirea consiliilor comunale chiamă cetățenii la sfat în treburile publice. Această participare, deși cu restrânse atribuțiuni, a cetățenilor este de mare însemnătate în două direcții; prin control stabilește o linie fixă de orientare în viața comună și județeană și dă prilej cetățeanului de a se obișnui, la început în cerc mai răstrâns, cu o colaborare temeinică în treburile obștești. Colaborând în mod discret la consolidarea vieții publice își câștigă cetățeanul

rutina și priceperea necesară pentru soluționarea marilor probleme de ordin general și de importanță cardinală pentru neam și țară.

Cel care participă în mod direct la viața comună trebuie să întru-nească două calități; să aibă priceperea și să fie întotdeauna de bună credință. Aceste două calități se raportează una la alta astfel, că priceperea fără bună credință este mai dezastruoasă, decât singură buna credință fără pricepere. Omul priceput, deci cult și inteligent, dacă e de rea credință, nu-l poți influența înspre bine, dar pe omul de bună credință, deși îi lipsește priceperea deplină, prin sfaturile celor mai pricepuți îl poți orienta înspre o di-

¹⁾ Citat de Roger Lambelin în cunoscuta lucrare: *L'Impérialisme d'Israel* pag. 174-75.

recție potrivită. Omul de bună credință are sentimentul cinstei și instinctul dreptății, cari forțe sufletești îl determină să-și câștige elementele priceperii în cel mai scurt timp.

Problema devine acută când se impune chestiunea punerii în practică ale acestor principii de participare cetățenească la treburile comunale și județene. Înainte de a pune concluziile necesare trebuie să fixăm un principiu de ordin general. Conducerea vieții publice îi revine, până la cele mai mici colectivități politico-sociale, poporului alcătuitor de Stat. Puterile de Stat nu se excută numai de cele mai înalte organe de Stat, Regele, Corpurile leguitoare, guvernul și instanțele judecătorești, ci și de colectivitățile politice create prin legea administrativă. Aceste organe locale sunt chemate să legifereze, să execute norme de drept și chiar să judece în anumite cazuri, prin care activitate devin factori de mare importanță în viața publică. Aceste organe sunt acele cari în cadrele generale stabilite de organele superioare, fixează amănunțele, cari privesc de-adreptul binele individual; ele bagă suflet în litera moartă a legii. Dar nu numai atât prin conducerea înțeleaptă a treburilor locale poate să inspire pe cei suprapuși, cari sunt chemați să generalizeze bunele rezultate locale. O colaborare armonioasă între organele centrale și locale numai pe lângă o perfectă unitate de intenții ne putem închipui. Or unitate de intenții numai la indivizii cu interese și idealuri identice ne putem închipui. Într-o țară cu minorități etnice, precum suntem noi, intenții și idealuri pe deplin comune găsim numai la fiecare colectivitate etnică a parte. Principalul ideal al unui popor este menținerea și consolidarea patriei comune. Or acest ideal integral îl putem găsi, acolo unde sunt și minorități etnice, numai la poporul alcătuitor de Stat. Și acuma dacă poporul alcătuitor nu se poate afirma în toate organele vieții publice, atunci se produce o luptă între forțele centripetale și cele centrifuge paralizându-se astfel funcționarea Statului.

La noi aceste adevăruri cu atâta sunt mai de actualitate cu cât avem minorități etnice cari sufletește nu sunt, dar nici pot fi, încadrate în noul Stat Român, pentru că aceste minorități au încă neștersă conștiința vechei lor stăpâniri, care exclude orice resemnare. Să ne închipuim numai noi în locul lor, cari nici 2000 de ani nu am putut

fi sufletește asimilați nici unui popor care ne-a stăpânit. Să nu vorbim de imensul număr al jidanilor, care constituie un element disolvant pentru Statul nostru național și care cu orice preț trebuie înlăturat dela treburile publice.

Totuși sunt la noi mulți, români sadea și de bună credință, cari susțin că elementul minoritar este necesar în afacerile publice pentru că dispune de priceperea cuvenită, alături de care noi trebui să facem stagiul necesar. Este o afirmațiune greșită. Acei minoritari cari sub vechea stăpânire au participat la conducerea treburilor publice o parte a plecat, repatriindu-se, rămânând numai oamenii de afaceri, cari nu mult s'au sinchisit de cele obștești și țărani cari, slava Domnului, nu întrec cu priceperea. Iar cei cari au rămas dintre cei cu practică sunt într'asa înalt grad conștiinți, încât mare naiv trebuie să fie acela, care ar putea crede în sinceritatea lor când e vorba de interesele Statului național român. Astfel am rămânea cu minoritarii „practicanți“, dela cari nu mult avem de învățat, plus că și de reaua lor credință încă trebuie să ținem cont. Scurt și cuprinzător noi numai pentru aceia avem nevoie și de minoritari de baștină în reprezentanțele comunale și județene ca să liniștim spiritele naționalilor lor, dar de altcum în ce privește competența o avem pe deplin. În fine în șapte ani de zile atâtea frământări am avut în chestiunile de ordin public, că am avut prilejul să învățăm mult. Și apoi să nu uităm un lucru că până când sub stăpânirea streină marile mase românești nu mult s'au interesat de treburile obștești, în propria noastră țară de când suntem, ne interesăm în mod instructiv de toate și prin intuiție noi înșine căutăm și găsim soluțiuni.

Chestiunea majorității românilor în consiliile comunale și județene e în funcție nu numai de membrii numiți de guvern, dar în special de membri aleși. Nu e suficient ca autoritatea de guvernământ să ne dea în brațe majoritatea, care în definitiv are un cusur că e lipsită de independență, dar trebuie ca și masele românești să se lupte pentru afirmarea lor. Și aci am ajuns la marea problemă de ordin practic și de o importanță momentană.

Astfel pusă problema, poate fi privită din punct de vedere pur politic sau pur național cari puncte de vedere, în situația specială în care ne găsim noi românii în deosebi pe

teritoriile alipite și Moldova, se exclude unul pe altul. Privind chestiunea din punct de vedere politic poate fi vorba de cel al guvernului și cel al opoziției. Guvernul împreună cu partidul lui poate crede în eficacitatea mijloacelor de ingerință, cari sunt deja plictisitoare și pot provoca legitime revolte, dându-ne astfel în spectacol în fața tuturor dușmanilor nostri. Dar poate să se gândească la vreun pact cu minoritățile, în special cu jidanii, mijloc de luptă care din punct de vedere național, este desonorant, când acest pact este încheiat în contra voinței masselor românești chiar cu scopul de a le combate. Iar opoziția, la rândul ei, se poate pune pe punctul de vedere că deoarece guvernul a făcut o lege rea administrativă să-și vadă el rezultatele dezastruoase ale ei. *Laisser faire, laisser passer*; o fi ce o fi, dar noi nu vom împinge carul guvernului. Dar opoziția nu ar avea dreptate din două motive. Întâiu pentru că în Parlament nu s'a prea luptat în contra legii administrative din considerente naționale, ci mai mult din motive „democratice“, cari numai la interese naționale nu caută. A doua ar fi o greșală de ordin tactic pentru că un rezultat al alegerilor comunale și județene dezastruos pentru elementul românesc ar împinge guvernul liberal spre o dictatură de partid la care foarte mult înclină. Că și din partea opoziției o pactare cu minoritățile ar fi o imoralitate politică, nici nu reclamă argumentare. Iar sprijinindu-se fiecare grupare politică pe propriile sale forțe, ar însemna că românii să se prezinte divizați într'o mulțime de bisericuțe, care procedeu ar însemna totala lor înfrângere. Nu mă gândesc un moment că minoritățile ar avea tupeul să-și întocmească liste numai din conaționalii lor. Ar proceda ca de obicei, ar candida și câțiva români „tolerați“, oameni simpatici lor fie prin mentalitatea înstreinată, fie oameni puși direct în solda lor. Aceasta ar fi o prea amară palmă pentru noi.

Că noi prezentându-ne divizați în fața urnelor, am fi învinși sau desonorați, este o certitudine incontestabilă. Și iată pentru ce? Conform datelor statistice în toate orașele din părțile unite și din Moldova românii sunt covârșiți de elementele streine. Chiar și orașele a căror jur este curat românesc sunt populate cu o majoritate evreiască sau neromână. Nu putem însă în destul accentua acestea că în viața Statelor rolul

principal în tot cursul istoriei l-au avut orașele. În special Statele reținute în evoluțiunea lor, precum suntem noi, își manifestă existența prin orașe, dată fiind lipsa de educație politică a țăranilor. Nu poate fi deci indiferentă, pentru noi românii, chestiunea că în mâna cui este depozitată cheia dezvoltării orașelor, din cari pe nedreptul am fost în trecut îndepărtați sau suntem în prezent covârșiți de elemente evreiești introduse prin corupțiune. Să nu aducem numai câteva exemple. Clujul care este cel mai romanizat oraș din părțile unite are față de 11000 alegători comunali streini, abia 8000 alegători români, dar în Oradea-Mare 3000 de români stau față cu peste 20000 streini, la fel este Timișoara și altele. Nu vorbim de Bucovina, Basarabia și Moldova, unde elementul românesc la orașe în loc să crească în număr, scade. Și totuși onoarea națională trebuie salvată cu orice preț.

Singura posibilitate de a ne afirma în alegerile comunale și județene, acolo unde stăm față cu streini, să privim chestiunea ca una națională și nu politică. Să facem din această problemă o chestiune de onoare și demnitate națională. Să nu ne speriem de nici o jertfă personală, când e vorba să ne unim cu toții și să întocmim liste, nu de partid, ci românești și să le sprijinim cu o solidaritate demnă de trecutul nostru. Dacă fiecare partid politic va renunța la veleități imposibile și nepermise și ne vom pune cu toată sinceritatea la masa verde eșecul este exclus. Dacă se va căuta că numai persoane cari sunt cinstite și pătrunse de sentimentul național neprihănit să fie susținute atunci acordul se va face ușor. Cei pătați, cari se bucură de avantajile materiale datorite faptelor lor, trebuie să ajungă odată la convingerea că pentru ei singurul gest onorabil este să se retragă fără zgomot făcându-le loc celor cari prin atitudinea lor cinstită și națională au binemeritat să fie puși odată la locul lor în interesul obștesc. Oamenii de treabă nu trebuiesc lăsați pradă exasperării și falsei convingeri că virtutea în aceasta țară este un bun disprețuit.

Date fiind însă asperitățile luptelor politice, duse până la dușmănie personale, nu e de mică importanță chestiunea punerii în practică a unei înțelegeri sincere și eficace. Acest scop numai un factor neutru îl poate atinge, care nu stă mai aproape de nici un partid politic și care repre-

zintă spirit de jertfă. Factorul care întrunește aceste condiții suntem noi organizațiile naționale creștine cărora le revine sarcina să ia inițiativa și să o ducă la bun sfârșit. Noi cari nu suntem interesați pentru nici un partid să invităm pe toți reprezentanții locali la masa verde și să întocmim lista românească pentru alegerile comunale și județene. Consecințele unei unități în acțiune ar fi

inconmensurabile. Lumea dușmănoasă nouă leagă multe speranțe de certurile cari ne turbură vieța publică. Ce lovitură morală ar fi pentru speculanții discordiilor noastre vândându-ne cu toții sub același steag! Avem toată speranța că acele clipe nu mult au să întârzie.

Numai prin unire vom ajunge la biruință.

V. Roman

Soarta pădurilor din Ardeal în pericol Panamale de milioane

Una din cele mai importante legi dela război încoace și care a trecut oare-cum neobservată, dar care acum la aplicare își produce efectul dezastros, este legea agrară și de care sunt amenințate azi pădurile noastre din Ardeal.

Felul cum se procedează la exproprierea pădurilor este păgubitor intereselor superioare de Stat.

I.

Pentru crearea pădurilor comunale din Ardeal (care apoi vor trece sub administrația Statului) legea prevede de a se expropria:

In zona de șes	1—3 jugăre	} de fiecare locuință
" " deal	1—5 "	
" " munte	5—7 "	

Cu respectul unei cote intagibile de 100 hectare:

In comisia aceasta de expropriere face parte	} un judecător (Președinte) un agronom și Secret. agron (copist)

Inginerul silvic e chemat numai ca informator.

Cum azi valoarea pădurilor de reșinoase (dela munte) din cauza împușinării lor și-au ridicat valoarea, unele comisii de expropriere din Ardeal face jocul proprietarilor de păduri, în majoritate numai streini, și în loc să exproprieze pădurile în marginile legei, adică până la 7 jugăre de fiecare locuință, expropriează numai în limitele cotei inferioare, adică 5 jugăre.

Iată și un exemplu concret.

Dacă am fi să facem o pădure comună pentru 500 de familii dintr'un sat, ne-ar trebui ca dintr'un complex forestier să exproprieăm $500 \times 5 = 2500$ jugăre.

Deci 1000 jugăre rămân dintr'un condei proprietarului ungar sau evrei. Cum azi valoarea unui jugăr de pădure de brad virgină este de circa 30.000 lei înțelegem, că lasă proprietarului ungar sau evreu $100 \times 30.000 = 30.000.000$ lei. Aceasta dintr'un condei numai la proprietate, dar generalizând aceasta la toate

pădurile Transilvaniei, unde se creiază păduri comunale, înțelegem marea panama ce se face în detrimentul avutului național, căci aceste noi păduri comunale până mai eri streine vor trece toate în patrimoniul Statului.

Acelaș lucru se petrec și la pădurile de câmp și coline, unde este numai stejar, — și o diferență de 1 jugăr la dreapta sau la stânga — la întregirea pădurilor joacă un rol important.

Deci comunele respective, Statul e păgubit prin acest joc, la cifra pe care le apreciez la miliarde. Adică se fac cadouri de miliarde proprietarilor unguri și evrei, căci ei au fost proprietari de păduri. În această ordine de idei o revizuire a întregii opere agrare din Ardeal e necesară.

II.

Legea agrară, consideră de fapt proprietatea juridică cu data de 1918; or, ce au făcut ungurii și evreii? Au făcut contracte fictive în 1919 și chiar în 1922, că s'ar fi vândut parte din pădurile lor spre exploatare diferitelor societăți streine și cu sediul în Budapesta, pretextând că ar fi fost încheiate aceste contracte înainte de 1918 — și cer a fi scutite dela expropriere. Așa sunt societățile în fruntea cărora patronează: Moritz-Fischler, apoi Feher Vizi și acum în urmă se zice și o nouă societate românească numită Societatea „Bihor Sălegeanca“, singura societate românească înființată de după război, aci în Ardeal, în frunte cu dl dr Leon profesor la Universitatea din Cluj, și alți români cari în realitate are ca conducător tot un jidan.

III.

Legea expropriilor din Ardeal, prevede că se vor expropria din pădurile particularilor: 1) pentru a se crea islazuri comunale.

Logic ar fi ca pentru islazuri comunale să se exproprieze din acele

păduri mai rărite, deja exploatate, și ne replantate și unde iarba și poenile abundă, și deci unde vitele țărănilor să poată profita imediat de pășune; iar pentru păduri comunale a se expropria în adevăr păduri cu arbori, iar nu teren păduros fără arbori.

Or, ce se întâmplă? Dnii din comisiile de expropriere, în foarte multe țări, opiniază a se expropria pentru păduri comunale, tocmai pădurile deja exploatate și rărite, adică terenuri fără pădure; iar pentru pășune comună, tocmai pădurile de valoare acoperite în arbore încheiate. Și știți de ce?

Pentru că lemnul de pe terenurile afectate pentru pășuni comunale, aparținând proprietarilor (unguri și evrei), aceștia au interesul ca să se ia bine, pe lângă comisiile respective, să le exproprieze pentru pășuni tocmai pădurile de valoare, spre a le tăia apoi în 1—2 ani, jos palanca la pământ, și a le specula pe piață cu prețurile zilei care sunt foarte ridicate.

Iată deci cum ne micșorăm domeniul forestier, iată deci cum ne desgolim munții: iată de ce avem o cantitate prea mare de lemn și de lucru și de foc pe piață; iată de ce nu pot pridi vagoanele căilor ferate.

Și ne gănim că acest șantaj, sau echivoc forestier s'ar practica azi în întreg Ardealul, nu oare noi cu legile în mână ne distrugem această avuție. Cer deci o revizuire completă a acestor exproprieri, iar acei cari vor fi dovediți, că au fost de rea credință, că au lucrat contra intereselor superioare de Stat, contra existenței pădurilor, să fie trași la răspundere, ori cât de sus ar fi puși ei.

IV

In chestia prețurii?

Aci e fenomenal și colosal.

Prin legea agrară din Ardeal se specifică la art. 50 și 52 că prețul terenului cu pădure, expropriat nu poate fi mai mare decât prețul mediu a celor 5 ani 909—1913.

Or după datele ce le posedăm, prețul mediu a celor 5 ani (1909—1913) era de cel mult 600 lei (1200 coroane).

De notat ca proprietarii pădurilor sunt unguri, și evrei. Or sunt păduri care au fost estimate de comisia respectivă cu 8000 lei jugărul? adică cu 7200 lei în plus la jugăr. Deci afaceri de miliarde. Statul e obligat a plăti proprietarilor valoarea în rentă amortizabilă în 40 ani, cu 5%.

Deci se face un cadou proprietarilor din tezaurul Statului de miliarde, plus că Statul se angajază a plăti și un procent de 5% timp de 40 ani.

V

Exproprierea absenteiștilor

În Transilvania odată cu intrarea dorobanțului român cât și stăpânirii românești pe frumoasele plaiuri românești desrobite, foarte mulți proprietari fie unguri fie jidani au fugit trecând Tisa pentru totdeauna.

Art. 6 al c. din legea pentru reforma agrară din Ardeal, spune textual, că ori cine a lipsit din țară dela 1 Decembrie 1918—30 Iulie 1921, fără a avea vre-o misiune oficială în streinăta e declarat absenteist — și că proprietățile lor sunt expropriabile în folosul Statului.

Între timp intervin contracte, fără dată certă între absenteiști și societățile jidovești cu sediul la Budapesta și care cu simple permise de exploatare, emise de forurile silvice, (căci pădurile nu erau amenajate), a început exploatarea pădurilor în stil mare, intensiv, devastare.

În felul acesta s'a frustrat Statul de sute de mii de jugăre, care de fapt și legal trebuiau să intre în patrimoniul Statului.

Pe baza art. 36 din aceeași lege, trebuiau întrucâtva respectate, numai acele contracte, care ar fi avut instalațiunile industriale cu caracter permanent, care ar fi avut fabrici, căi ferate etc.

Verificarea contractelor nu s'a făcut de nimenea, așa că jidanii profitând de această situație tulbură, au dat asalt pădurilor absenteiștilor, așa că toate exploatările de păduri le sunt caracter de distrugere rapid.

Când s'a făcut aceste exproprieri de păduri nu s'a comunicat nici Casei Pădurilor, ca inginerii silvici cinstiți, autorizați, recunoscuți ca patrioți, dezinteresați să-și dea avizul și ne surprinde chiar mirarea de ordinul No. 24528 din 922 dat de direcția Ministerului din Cluj, azi sub conducerea dlui inspector general Agronom Petrinii, care comunică Casei Pădurilor numai după ce s'a efectuat definitiv exproprierea pădurilor, și nimic mai mult.

Aci e toată buba, și în acest sens cred că în chestii de exproprierea pădurilor să fie avizați numai inginerii silvici, ca cunoscători în materie, iar nu alții care sunt streini de specialitate și care nu au nici o răspundere căci corpul silvic fiind organizat, va putea fi chemat la răs-

pundere, chiar și acei ingineri silvici care ar cădea în ispită. Nu știu cum se face că absenteistului Iulius Andras, după informațiile ce le au comisia, (formată din nespecialiști) i-ar fi fixat 400 lei de jugăr de pădure pentru cele 20.000 jugăre de pădure expropriate, pe când normal era să se fixeze conform legii cel mult 1200 coroane (60 lei).

Deci o panama de 85.000.000 în detrimentul Statului. Iată și calculul:

25.000 jugăre × 400 lei	100 000.000 lei cât s'a prețuit.
25.000 jugăre × 600 lei	150 000 000 lei cât trebuie legal.
Diferență	85 000 000

Nu știu dacă dl Al. Constantinescu, Ministrul Domeniilor și Președintele soc. „Progresul Silvic“ cunoaște aceste dedesupturi cât și dl Vintilă Brătianu, marele patriot și vistiernic al țării, cel care va plăti 5% rentă timp de 40 ani pentru pădurile expropriate, e pus în curent de toate aceste șurubării de care cred că trebuie să ia cunoștință chiar și M. S. Regele, care deși a desrobit Ardealul cu armele, dar îl robim azi cu finanța de cel mai elementar patriotism a acelora cărora li e dat să aplice reforma agrară pe teren și la cabinet.

*

Dar o altă șurubărie de altă manieră, mi s'a semnalat și anume:

Există o societate jidovească Calota-Sec, în jud. Cojocna, un fel de cuib jidovesc în vârful munților. Absenteistul Urmanczy în 1923 a vândut toată pădurea în suprafață de 28.000 jugăre societăței.

Această societate a exploatat pădurile în chip barbar, fără să se ocupe de regenerare, — căci pădurile particulare în Regatul ungar, nu erau supuse regimului silvic, decât în 1918 când am venit noi românii, — și am permis exploatări reduse pe baza de permise de autorizații ocale și acum în 1923 am extins codul silvic din vechiul Regat, în tot cuprinsul României întregite.

Dela 1903—azi, această societate a tăiat 20.000 jugăre, așa că acum la finele lui 1923 mai avem un rest de 8000 jugăre neexploatare.

Această societate are o fabrică cu 8 gatere, așa că pe baza art. 36 din legea pentru reforma agrară din Ardeal, cere scutire de expropriere. Ori prin contractele pe care le-au făcut amenajamente de așa manieră că toată exploatarea acestor 8000 jugăre trebuie făcută în zece ani, — adică în zece ani să se termine și cu această pădure.

Restul de 20.000 hectare, aproape tot e pământ gol, sau cel mult pen-

tru pășunat, ici, colo ceva pâcuri împădurite.

Locul deja exploatat fiind al absenteistului Urmanczy, și deci urmează a intra în patrimoniul Statului. Ori comisia 2-a județeană prețuire al acestor 20.000 jugăre de gol, l'a evaluat cu 27 milioane adică se oferă de Statul Român un cadou de 27 milioane lei absenteistul Urmanczy, pe când trebuia să se ofere numai 50 lei de jugăr pentru terenul gol, adică $20.000 \times 50 = 1.000.00$, deci o panama de 26 milioane. Dl Vintilă Brătianu, marele vistiernic și gospodar al țării românești are cuvântul!

Dar art. 36 din legea pentru reforma agrară din Ardeal, precizează că numai acelor industrii li se vor respecta contractele, care vor avea ca program continuitatea și alimentarea cu lemn a industriilor din țară (ca fer, hârtie, mobile etc.), iar nu pentru export, cum procedează această societate — și totuși a fost scutită dela expropriere.

Ori noi avem aci interesate 10 co-

mune de moți, în frunte cu Albacu și Scărișoara (satul natal al lui Iancu) unde locuiesc cei mai dârji moți, și deci ar fi interesați la aceste păduri moșii, pentru a li se creia păduri comunale și dacă nu știm să scoatem dela expropriere aceste păduri pe care le-a acaparat societatea jidovească Calota Seg, urmează să nu mai acordăm nici o pădure moșilor, lăsându-i astfel să moară de foame, singura lor resursă de viață azi fiind rezultată din reșina care o strâng din arbori și având, sau a le da locurile goale deja exploatate de această societate, drept pădure comună.

Ambele soluții vor duce la o nemulțumire, ca să nu fie revoltă, și ar fi de temut dacă ar veni tocmai dela ei, care ne-au păstrat neatinsă datinile, portul, limba, religia etc., acolo cocoțați sus în vârful munților.

O dreptatea trebuie să li se facă!

M. P. Florescu
Inginer inspector silvic

Desveliri necesare

Fără îndoială, haosul augiasic, în toate domeniile de natură materială, ce condiționează existența individului modern și continuitatea unui neam, apoi dispariția, dureroasă și aproape integrală, în zilele noastre, a complexului calităților ce încunună noțiunea creștină de om și de cetățean, sunt atât rezultatul activității nefaste, a plevii infime, prezentă excepțional în fiecare societate, a cărei origine ascunsă în negura vremurilor trecute isvorește sigur din o concepere, cu reprezentanții ghe-toului și care ca o continuitate inevitabilă a războiului mondial, a fost judecată la suprafață din adâncimile ignobilității, de torențele impetuoase, inerente ori și cărei revoluțiuni, cât și o consecință premeditată, a transplantării fenomenelor psihice patologice, fie inoculate prin influențarea sistematică a sufletelor maseilor inculte, fie și aceasta cu deosebire, zămislite în urma încrucișării dese de rasă, cu neamul jidovesc.

Să mi se ierte, dar ori și cât ar fi atinsă, coardele sentimentului de pudicitate, a celor cari le mai posed, sau ar nărui, utopiile umanitariste a celor jidăniți, partea a doua a ultimei constatări, se impune să fie relată, în interesul preventiv al societății și mai presus al neamului românesc, ca nu cumva să cadă asupra noastră, blestemul generațiilor

lor viitoare, că am consimțit tacit la întinderea cangrenei și prin aceasta la dispariția lentă, dar sigură a poporului român, ca entitate etnică, și prin urmare, că am fost cioclii la mormântul neamului nostru.

Cine nu înțelege, indiferent dacă din nepăsare, analfabetism, sau mania de câștig, chestiunea rasei și nu-i știe măsura importanța, este evident, nu poate aprecia pericolul enorm, ce-și întinde pe nesimțite mrejele caudine.

Mercenarilor înhămați pentru arginții lui Iuda, la carul aspirațiilor jidovești li se aruncă, deocamdată, până la răfuiala definitivă, care nu mai poate întârzia mult, disprețul conștiinței naționale în fața, celor ce zac în dulce farniente, nepăsători de uraganul ce se deslănțuiește, apoi navilor de bună credință, trebuie să li să deschidă ochii, să li se redea vederea, ca să se înșire, ca în vremuri de grea urgie, sub steagul apărării naționale.

Pentru aceștia, sunt așternute relatările ce urmează, cari sunt constatări triste, trăite, pe cari le poate verifica ori și care medic, nu numai român, ci chiar negoim, în sufletul căruia licărește încă cea mai minuscule uitare de deaproapele.

În lanțul nesfârșit de mijloace de subminare a lumii negoime, jidanii

bogați în zestrea boalelor veneriane, apoi conștiinți de efectul iudaizării, prin altoirea patologică a sângelui lor, de care e indisolubil legată întreaga lor ființă, otrăvesc, jidovesc, degenerază și duc la peire sigură, nu numai masele orașenești, ci de decenii încoace și populația dela țară.

Este indeobște constatat, că dintre toate popoarele lumii, cel mai sensual și pervers, cel mai aservit păcatelor dragostei, este: „poporul ales a lui Iahweh“ urmașii amoralii ai degenerației seminții criminale a lui Iuda, fericirii moștenitori ai istericelor deșanțatei curteze Ester și a unchiului ei, rob al Venerei, Mardochai.

Acești reprezentanți tipici ai amoralității, acești stegari ai depravării conștiințe, lacomi de plăceri sensuale, fie burlaci sau însurați, fie fete, sau femei — acestea cu deosebire la orașe — infectează și desonorează tinerețea noastră feciorelnică de ambele sexe, siluesc și anihilează, orșice sentiment etic, deopotrivă în sufletele celor în floarea vieții, ca și a celor mai în vârstă fii sau fice ale neamului nostru.

Cine ar putea să asculte ascuns după un paravan, din vreo sală de consultare medicală ar rămânea consternat, de pretențiile, tuturor părinților jidovi, bine situați materialmente și de aceștia Doamne câți sunt. În intensitatea celor patru păreți, încurajați de secretul jurământului profesional, aceștia mărturisesc că pentru Leib, sau Avrum, Ițig sau Hers, întrucât au ajuns la etatea, când trebuie să-și satisfacă faptele trupești, au angajat o servanță tinerică, frumoasă, pe care o vor îndruma, să se prezinte la vizită medicală, ca să fie asigurați, că goima, ce-și scoate carnea la mesat, nu va cinsti sfințelilor lor prodițe, vreo boală sexuală.

Iar când medicul, căruia i se sbârlește părul măciucă și i se stringe inima, încearcă a abate bestia ome-nească dela rușinarea unui suflet nevinovat, primește de regulă răspunsul cinic:

„O plătesc dle Doctor și încă foarte scump, căci pe când dta dai unei servitoare numai 400 lei pe lună, eu îi dau 800 și nici nu are atâta de lucru, ca la dta. Și apoi la urma, urmelor, cred, e mai aproape cămașa, decât haina de trup și dacă nu va avea-o azi ficiorul meu, va avea-o mâni altul.

Și nu arareori se întâmplă, ca progenitura jidovească să fie în tratament medical încărcată ca stupul

toamna de miere, de boli venerice când apoi bătrânul Iuda, în lipsa totală a unui sentiment omenesc, își motivează pasul său criminal de ucidere morală și sanitară, nenorocul fatumului, ce s'a abătut asupra fiului său.

Cine își va lua osteneală, să colinde satele noastre, din județele bătute din belșug de lepra jidovească, nici nu amintesc orașele, se va convinge ușor, intrând în intimitatea acestei chestiuni, că an de an, aruncate din casele jidănești, iau drumul sute și mii de fete și neveste, spre spitalele țarei, cu zestre necondiționată a unui siphilis mai rău ca moartea, sau cel puțin a unei blenoragii și a complicațiilor periculoase și multilaterale, în primul rând a sterilității, inerente ei.

Dar, cifrele notate în protocoalele medicilor și ale spitalelor, sunt departe de a prezenta realitatea, căci grosul imens al nenorocitelor victime cade în cursele vrăjitoarelor, a agenților sanitari, a surorilor de ocrotire, cari toți doctori atotștiutori, pregătesc din ele colonii puternice, virulente de noi inficieri și le netezesc drumul morții sigure, din nefericire prea de timpuriu.

Cel ce are tragere de inimă, față de poporul nostru, să-și aplece urechea la șoptele gurilor satelor, confirmate în cele mai multe cazuri, ca adevărate, în sălile de consultare medicală, prin mărturisirile rușinoase și desperate a nenorocitelor fete și cu deosebire femei, victime a dragostei plătite și se va convinge revoltat, că an de an, polifecitatea poporul nostru, se augmentează, cu deosebire în ținuturile industriale, cu nenumărate creaturi zămislite de bestialitatea jidovească, nici nu mai vorbesc de orașe și căsătorii și abia atunci își va ști explica, noul și cel mai eficace șurub de iudaizare, cu firmă creștină, a lumii și va înțelege manifestările psihice a multor oameni, cari subscriu poate cu nume neaoș românesc, dar în cari prezentul enigmatic, răspunde glasului de sânge a unui trecut misterios, ca rezultat al unui amestec, de acest fel.

Iar dacă în colțul meu de țară — unde bogățiile imense a pământului, îngrămădesc an de an zeci de milioane în buzunarul jidovilor exploatare — pot să înșir, cu ziua de 12 Iunie 1925, al 25-lea nou născut cu paternitate jidovească, atunci cât sânge de aceasta mixt și pestilențiat poate curge prin arteriile neamului nostru, începând din mijlocul safe-

lor până la clasa îngrădită a aristocrației noastre?

Afirm, cu credință tare, că toți criminalii și escrocii, toți nemernicii și sperjuri, toți demagogii și „umanitariști“, toți indivizii de „afaceri“ și cei ce au făcut cunoștință cu ușile temnițelor parchetului sau justiției, apoi toți bolșevicii, republicanii și cei ce se închină vițelului de aur, cu un cuvânt, toți cei ce dovedesc manifestări de fenomene psihice, cari deviază dela normalul eticei negoime, toți ascund în organismul lor, valuri de sânge, cu dota atavică a complexului răutăților, caracteristici neamului jidovesc.

Curios și de neânțeles este, că pe când pentru fiecă nebunie se cheltuesc milioane să se facă statistici, pentru această importantă chestiune

Un frate în gura morții

Cine nu se întoarce bucuros la bordeiul lui?

Revederea naturii — atot ce duce către cuibul tău — îți impun să retrăiești trecutul înouindu-ți sufletul, și fiecare colț cunoscut poartă partea lui de amintire cu sigilul dragostei ce te leagă de el.

Amintirile: făclii rari, care se aprind la leturghia trecutului, acorduri duioase pentru cel dintâi cântec al vieții, miresme întăritoare în valurile desnădejdei, rădăcini puternice, care te cimentează cu semeția trecutului pentru luptă în viitor.

Dorul de casă nu se înlocuiește cu nimic. Instreinatul moare privind spre cerul ogorului lui. Pe ori unde trece, omul lasă sufletul său.

Aceiași putere de legătură o au locurile în care viața ți-a fost primejduită. Cu câtă sfințenie un aruncat în valuri apucă cioata ce întâmplarea i-a trimis-o ca sprijinindu-se pe ea, să se despartă de nemărginirea apelor și cine îl poate împedea să nu poarte la sânul lui mărturia mântuitorului său? După ani revenind în acelaș loc el spune cu lacrimi „aici mi-am scăpat viața“, înloc să zică, „aici eram să mor“.

Cuprins de duioșia întoarcerii acasă și a revederii locurilor în care, nu — viața mea a fost în cumpană, — dar trecând pe acolo unde Patria a gustat amărăciunea celor mai cumplite încercări — acolo unde țara a plâns cu sânge —, buimăcit de amintirile trezite în mintea mea, uit că trenul alunecă încet pe valea Mureșului, cotește către

de existență națională, nu dispunem nici barâmi de un răboj, fie cât de primitiv.

Vălu odată aruncat de pe aceste chestiuni, conștiencios și sistematic haotizate, de cei interesați, de care cel inițiat în taină se apropie cu aversiune, pe când rușine și durere, cei chemați a discerne binele de rău, cei ce se girează de conducători a maselor românești, marea mulțime a savanților și bărbaților noștrii de stat, trec din interes egoist, sau de frică, indiferenți, așteaptă sanarea.

Iar, dacă în trecut se găseau, chiar și doctori, cari nu știau, că pentru a te scăpa de vreo epidemie, trebuie să izolezi, sau să ucizi bacteriul, astăzi sunt sigur, nici laic negoim, nu se găsește, care să nu știe.

Dr. Ș. Julea

Palanca, coboară pe Trotuș la Târgul-Ocna și mă scoate în plaiul domol al Moldovei.

Iată drumul petruit — alături de cel de fer — pe aici au mers încet-încet flăcări victoriei în 1918, Borsec, Turda, Cluj, apa Tisei, până colț departe unde am dat pâne, celor care vremi îndelungate nu ne-au dat decât fiere și oțet, le-am dat putere să-și descurce capul într'un timp când duhul rău le lua mințile!...

Mă perd pe gânduri și nici-o preocupare nu mă tulbură. Ochiul și gândul se complectează unul pe altul, mă țin strâns în jocul lor și în liniștea aceasta aș vrea să rămân poate pentru totdeauna.

Dar cum nu ține vreme îndelungată senin și soare, tot așa se adaugă mulțumirei mele vedenii urâte, cari îmi stâlcesc tabloul și iau ochiului cece îi mai drag: plăcerea de a putea săgeta în largul lui!

Hăt din Reghin și până la Palanca, ori în dreapta, ori în stânga, abia pot zări câte un colț de pădure. Șire întregi de scânduri se întind oprindu-mă să văd codrul, asemenea adorării unei grădini minunate ale cărei flori ești nevoit să le privești prin stâlpii prea deși ai gardului.

Pădurea, codrul, îngrădite?

Mormane de scânduri proaspete de brad își așteaptă rândul.

Mureșul spumegă sub greutatea plutelor nesfârșite.

Voinici cu picioarele goale își

arată mușchii vânjoși în opintiri bărbătești la cârmă.

E ceva trist în grămezile aceste de brad, forfecate după planuri, cine pustia mai știe din care parte a pământului!

E o durere tăcută în picurii de rășină care țâșnesc sub furia miilor de ferestraie automate, grăbite să sdrobească și să sfărtece mândria seculară a bradului.

Cine mai poate da viața unei ființe, decapitate? Cine mai pune în picioare un brad?

Pe acolo, la poalele codrilor străvechi, unde părinții noștri în amurgul zilei întindeau arcurile instrunite spre dușmani — pe acolo nici sămânceri nu mai rămân!

Nebunia mașinilor, mai năprasnică decât trăznetul seceră tot.

Brazi pe care ochiul nu-i putea cuprinde sunt doborâți și împachetați ca chibriturile și porniți în largul lumii.

Umbra lor, hohotul văilor împădurite, răsunetul cântecelor și frunzei se duc odată pentru totdeauna. Groapa li'i gata!

Mă îngrozesc de atâta moarte sămănată și strig:

„Române, ori unde ești și ce faci? Vin-o cât mai este vreme la înmormântarea fratelui tău. E, fratele tău orice brad, căci așa cântai tu pe vremuri: „Codru'i frate cu românu“.

Pe când te chem la înmormântare — soarele bogat de primăvară îmi pare că încălzește pe orice pachet de scânduri câte-o șopârlă... Neagră ca întineri, ul își mișcă solzii după răstimpuri lungi de gândire și strâmbături de labe.

Nu'i văd tot trupul. Abia se deslusește că e vie, stând atârnată de scânduri cu partea dinainte, cu frică să se arate toată ca să n'o croiască cineva amărât de urâciu-neia ei.

O închipuire de lighioaie ne mai văzută cum ne spuneau poveștile că trăiesc prin păduri. Vreo pocitură de balaur care roade lemnul. O fermecătură adormită pe bradul omorât și legat.

Cine o fi lepădăturile care morfaie fără rușine?

Nu ele, au asasinat flăcii trecutului, care ne-au purtat în brațe, ocrotit, de ploii și vânt și adăpostit de schijele tunurilor în vremuri de strădanie?

Grăbiți-vă români! Codrul, fratele vostru e în ceasul din urmă. Și nu moare de moarte bună, i se sfășie inima găurită de colțul șopârlei care în forma ei neînchipuită și

schimbătoare îl roade și pândește sălbătăciunea stăpână pe un singur gând — pofta și bogăția nelegiuită.

Ne spun poveștile. Războaie cu lăcuste, cu raci, cu furnici — au mai fost și altădată. Oare jigodiile astea care ne stârpesc codrii, nu le putem trimite în țara Sfintei Vineri cea adăpostitoare de dihanii?

N'au scăpat din închisorile ei și prin șărlătanii și zvârcoliri de râme ajunse la larg, le-au crescut labe cu unghii tari și cu ele se agață de trupul sănătos al fratelui nostru?

Cobor la Târgul-Ocna.

Voi, care ați fost pe aici atunci când aruncam ultimul zar în jocul sorței, Voi, care ați înfruntat urgia dușmanului pe crestele muntoase ce îmbrățișă cărărușa către Slănic, Voi care, vă amintiți de zdrobirile nesfârșite ce le-ați suferit.

Voi, martiri ai Vânătorilor de Munte cari însuflețiți de semnul conducătorului domnesc ați pătruns adânc în inima vrășmașă, Voi, ostași de toate armele grămădiți în gura Slănicului, stavile puhoiului barbar,

Voi, singuri veți înțelege și plânge cu mine:

Din Comănești, Bogata, Măgura Schitului și cât prinde ochiul — mormintele celor adormiți n'au pic de umbră.

Măgura cea îmbrăcată în haina verde a bradului, azi e pleșuvă, pare o pasăre cărei i s'au smuls penele înainte de tăiere, adică un păcat de moarte.

Luptătorii îngroșați pe aceste meleaguri — n'au parte de liniște, li s'au luat roua dimineții ce din mila cerului le uda florile mormântului. Nici o mângăere nu le mai rămâne. Ei care au adormit momiți de îngânarea pădurei strămoșești amestecată cu șuerul uscat al schijeii, ei care s'au jertfit în contopirea vieții proprii cu a neamului, acei căror le-am răzimat capul în loc de cruce, de rădăcinele tari a brazilor, lor, nu le-a mai rămas nimic. Toată mângăerea li s'a dus.

Foșnetul frunzei ce li-a închis ochii în vraja cântecelor părinților nu se mai aude.

Pe locurile sfinte, în altarul unde vitejii s'au botezat cu sânge — forfotă lipitorile — care bat în sicrie să scoată lemnul — pentru chibzuieli trezite în ele de Satana mai marele lor.

Bietul schit! Il văd în zilele de cumpănă, cu stranele pătrunse de gloanțe, cu părinții călugări îngenuchiați în gând de mântuire. Văd blândul comandant înalt ca și bradul,

— când îl priveam parcă îmi spunea bradul „*Uite copilul meu, a crescut cu mine, el mă va apăra, în el orice nădejde*“. Poruncile acelui îndrăzneț flăcău din Hangu primite în vâjăitul frunzei de brad ne îmbătau de tămâia trecutului, înțelegeam ceea ce condeiu nu va spune niciodată.

Unde e bradul pe care încrestasem numele câtorva eroi?

Cât de tainic era schitul ascuns sub aripa deasă a Măgurei, ceva ceresc avea orice călugăr.

Marele fast al bătrânilor mănăstirii era pădurea și tăcerea ei. Azi bietul schit nu le mai are.

În câte părți ale țării nu e la fel? Așa se duc toate, fără rost și folos; ne desbracă alții sufletul, de tot ce-a avut sfânt și marinimos.

Mai este cineva dintre noi care să se teamă de mânia cerului? Atunci să se trezească!

Voi capete luminate, care vă adunați în divănării și cu chibzuială dreaptă trebuie să hotărâți leacuri pentru orice durere a țării, spuneți câte fonduri credeți destule pentru înmormântarea fratelui nostru, a codrului.

De lacrimi nu vă întreb, căci românul plânge pe plută și plânge de mila celor doi plăvănași slabi, căzuți sub greutatea butucului de brad pe povârnișul prăpastios. Și plânge românul a cărui casă e acoperită cu ogringi și stuf, ograda e împrejmuită cu spini, căci lemnul pentru șindriță și scândură îl vede de mult pornit, nu știe de cine și nici știe unde...

Tot ce-i bun în grădina țarinei lui, e deprins să știe că într'o bună zi, pleacă? — unde...? cum...? — Dumnezeu știe...

Noroc celor care am prins ceva din taina codrului, am gustat împărtașania viforului sălbatec care ne-a sădit puterea răbdării, încercării trecute. Iar grija învățătorei copiilor de azi și mâine în dragostea gliei mormântelor, s'o facă bărbații chemați la cârmă, aducând pozele copacilor din alte țări, dacă li'is prea departe brazil înălți cât cerul sub care se întind mormintele celor ce le-a dat norocul să ajungă la cârmă.

Cei care, nu suntem cârmuitori, dar pe care, ne-a cârmuit nevoia și glonțul și am cârmuit victoria, să plângem căci ni se înmormântează fratele, dulcele frate: *Codrul*.

Poate lacrimile noastre se vor face cândva otravă și dihaniile ce ne sfredelesc codrii dând de ea, vor plesni în nouă ori nouăzeci și nouă de bucăți mai mititele decât bobu

de nisip ori decât firicelul de mac. Și de n'om găsi vre'o altă otravă care să sleiască scorpiile, ce ne taie sub ochii noștrii fratele, să cântăm prohodul ce ni l'a lăsat poetul în profeția lui care s'a adeverit, și Dum-

nezeu să ne învețe și de data aceasta să știm ce să facem. Cântă române:

„Codrul frate cu Românul,
De secure se tot pleacă,
Și izvoarele îi seacă!

Un cavaler al ordinului „Mihai Viteazul“

Situația farmaciștilor români licențiați nepatroni din Ardeal

În Ardeal și în fosta Ungarie pe timpul regimului maghiar nu erau mai mult de 8—10 farmaciști proprii români.

După preluarea imperiului și ali-pirea Ardealului cu patria mamă, a reușit unui mic număr de farmaciști români, cari erau pe timpul acela licențiați, să obțină concesiuni de farmacie.

În modul acesta s'a putut mări numărul farmaciștilor români la vre-o 45—50, dintre cari unii la orașe, alții la târgușoarele din provincie.

Cea mai mare parte dintre farmaciștii români însă dintre cari unii pe timpul acela n'aveau studiile universitare terminate și nu posedau încă diploma — din motive independente de ei, fiind 4—5 ani militari — după unificarea legii sanitare nu s'au mai putut bucura de avantajele de cari se bucurase colegii lor, ba și mai mult n'au putut participa nici la distribuirea concesiunilor de farmacie din anul 1921.

Cum însă o mare parte a locurilor declarate vacante în anul 1921 nu s'au distribuit, iar altele cari erau obținute nu s'au înființat, Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar le-a publicat din nou în Monitorul Oficial din 22 August 1922, atât pe acestea cât și alte localități, în care se simțea lipsa de farmacii noi. Pentru ocuparea acestor locuri vacante s'a publicat concurs prin examen în Monitorul Oficial din 1 Martie 1923, conform legii sanitare, care era să fie ținut la 1 Mai 1923.

Acest concurs cu toate că a fost publicat în Monit. Oficial, în urma intervenției farmaciștilor proprietari — cari își credeau periclitată existența prin eliberarea de noi concesiuni de farmacii — a fost amânat pe timp nelimitat, iar Comisia Chimico-farmaceutică a adus hotărârea, ca până la noua dispoziții să nu mai elibereze concesiuni decât la sate unde este medic și nu este farmacie.

În urma unor astfel de deciziuni, aduse exclusiv pentru interesele farmaciștilor proprietari, cari în Ardeal și azi 85—90% sunt streini, farma-

ciștii români cu o vechime de 10—15 ani, și cari au adus jertfe pentru întregirea națională, sunt lăsați uitării și expuși — chiar de autoritățile române — să fie exploatați dacă nu vor să moară de foame — de persoane cari sunt cu totul streine intereselor românești, ori forțați de împrejurări sunt siliți să ia câte o concesiune de farmacie la sate, unde nu numai că nu le este asigurată existența, dar n'au nici posibilitatea de a contribui și ei cu colegii din vechiul Regat la dezvoltare industriei farmaceutice naționale și la progresarea farmaciei române; fapt care nu se va putea realiza dacă se va continua ca farmaciștii streini unguri și evrei să monopolizeze și de aci înainte locurile dela orașe.

Ținuta acestor farmaciști ardeleni de naționalitate streină nu o demonstrează nimic mai eclatant decât faptul că farmacistul român nici nu este angajat de ei. Așa în farmaciile particulare din Cluj nu există un singur farmacist român angajat, deși sunt atâția farmaciști români licențiați înaintea cărora sunt preferiți cei streini de multe ori chiar fără diplomă și în special cei ce și-au făcut ceva studii în Ungaria.

Asociația farmaciștilor patroni din Ardeal, care ar trebui să fie asociația farmaciștilor români din Ardealul românesc deși are ca președinte un farmacist român este condusă de persoane cari nici nu posed limba română și cari în revista de sub

conducerea lor, nici măcar ordonanțele și decretule-legi referitoare la farmacie nu văd de bine să le comunice în limba Statului.

Deși Clujul numără astăzi aproape 120.000 locuitori și nu are decât 14 farmacii și deși în anul 1921 s'au fixat cinci locuri de farmacii noi dintre cari numai pentru una s'a dat concesiune — și aceasta încă nedeschisă — totuși farmaciștii patroni susțin și au influențat chiar și pe unele dintre autorități să creadă că Clujul nu mai are nevoie de înființări noi de farmacii și ca atare să suprime și cele patru locuri vacante ce mai rămăsese din anul 1921.

Tot așa se prezintă situația și în alte orașe mai mari din Ardeal ca: Arad, Oradea-Mare, Satu-Mare, Sighetul-Marmației, Sibiu, Brașov, Timișoara, Odorhei, Zălau. Afară de acestea sunt o mulțime de localități centre administrative de plasă cu câte 30—50 comune cu o populație de 25—40 mii locuitori și pentru cari nu s'au dat concesiuni noi de farmacie de un timp de 30—50 ani. (Ineu, Buziași, Pâncota, Covasna, Tinca, Salonta-Mare, Năsăud, Șimleul-Silvaniei, Seini, ș. a.).

Avân în vedere de o parte că în Ardeal sunt încă o mulțime de farmaciști români valoroși capabili și cu pregătiri temeinice cari ar putea contribui mult la dezvoltarea industriei farmaceutice naționale, de altă parte pentru a se putea continua opera de naționalizare a orașelor o datorie imperioasă a Statului ar fi ca aceste locuri vacante dela orașe și din centrele mai mari de clasă să le distribue în timpul cel mai scurt — ca în trecut prin concurs fără examen — și exclusiv numai între farmaciștii români și astfel să le dea toate posibilitățile ca elemente românești capabile să se desvolte în interesul comun al farmaciei române.

*Mai mulți farmaciști români
licențiați nepatroni*

Nu s'a scandalizat Europa

— În jurul cazului Guernut —

Am arătat la timp împrejurările în cari un anume Guernut a fost împiedecat de publicul românesc și studenții să ne defaime în propria noastră țară.

În legătură cu aceasta citim în „L'action Francaise“ din 23 Iunie 1925 care apare la Paris:

„Dl Guernut secretarul Ligii drep-turilor Omului“, continuând „Voia-

jul de studii asupra stărilor minorităților din România“, trebuia să fie Sâmbăta trecută o conferință la București, însă poliția fiindu- teamă de o manifestație a studenților, l'a rugat să renunțe. Însă dl Guernut având mâncărime de limbă, a ținut cu orice preț să plaseze mica sa conferință și a decis ca „logoșul“ amânat să fie ținut în acea zi.

Atât i-a trebuit; studenții au împiedecat să vorbească pe ridicolul personaj, cântând Marseillaisa și imnuri naționale.

In stare mizericordioasă dl Guernut a trebuit s'o șteargă.

In aceeași seară s'a urcat în tren pentru Paris“.

*

Tot în legătură cu acest caz, ziarele din București au publicat această scrisoare a dlui avocat Al. Bacaloglu, acela care a știut să pună la punct pe nedoritul oaspe. Iată textul scrisorii:

Domnule director,

Pentru că toate zierele se ocupă de persoana mea din cauza chestiei Guernut, vă rog să îngăduiți a se publica și răspunsul meu:

Dl Guernut este reprezentantul a tot ce este antifrancez și a venit în țară la noi să dea mâna cu tot ce este antiromânesc. Guernut, Bloch, Cohen și Fournier (expulsat din țară pentru necuviință la adresa noastră) nu reprezintă Franța, cum Costaforu, Clarnet, Filderman și Cocca nu reprezintă România.

Sentimentele ce animă „Liga drepturilor omului“ sunt cunoscute: în contra ideii de patrie, în contra religiei, în contra regimului monarhic; cei ce formează această ligă sunt francmasoni (deci internaționali), și atei.

Guernut prin organizația al cărei purtător de cuvânt este, în permanență se slujește la Paris de tot ce i se trimite mai calomnios și mai trivial la adresa țării de către toți streinii și înstreinații din țară.

Probe nenumărate: broșura lui Costaforu, răspândită prin intermediul Ligii din Paris în toată Franța, întruniri la care membrii acestei Ligi distructive spun că în toate orașele din țara noastră se asasi-nează, că suntem xenofobi, că Ardealul trebuie retrocedat Ungariei și Basarabia retrocedată Sovietelor, — că numai astfel va fi liniște în acest colț al Europei — și calomniile nenumărate ca cele spuse de Fournier la adresa M. S. Reginei, etc.

Din păcate vedem contrariul: toate orașele noastre sunt înstreinate și pline de mosafiri nepoftiți, o adevărată năvală de sute de mii de evrei-ruși, după cum cu adevărat constată în „Universul“ dl Romulus Seișanu se revarsă asupra Basarabiei și de acolo în întreaga țară sub protecția U. E. R.

Aceeași „Ligă a drepturilor omului“ a fost în contra ocupării Ruhr-ului, în contra ajutorului dat de francezi

Poloniei în momentul când a fost atacat de soviete și în contra creditorilor ce ni s'au dat nouă de Franța fie în bani, fie în material pentru apărarea noastră națională.

Dl Guernut este acela care a colaborat în timpul războiului la ziarul „Bonnet Rouge“ (Gazeta Bucureștilor franceză) alături de Bolo Pașa împușcat pentru trădare de patrie și Almercyda, spionul care s'a sinucis în pușcărie.

Nu am nici un cuvânt de răspuns pentru acei ce au asistat la banchetul dlui Guernut, sunt prea cunoscuți pentru reaua lor credință.

În lumina celor mai sus expuse cred că nu se va găsi nimeni în întreaga suflare românească să nu fie edificat asupra zădărnicierei conferinței.

A. Bacaloglu
Dr. în drept, avocat

Recenzii

Factorul economic ca determinant al războiului și al păcii de Dr. P. Dedulescu, profesor și avocat. — Oradea-Mare, 1925. — Dl Dr. P. Dedulescu este cunoscut cititorilor revistei noastre din articolele publicate, articole scrise cu măiestrie și întovărășite cu documentate argumentări. Dsa este autorul unui prețios manual de statistică generală și demografică și are în pregătire un tratat de finanțe.

În volumul, pe care avem plăcerea de a-l recenza în aceste rânduri, după cum arată și titlul, dl profesor Dedulescu își propune să arate importanța factorului economic, care este determinantul războiului și al păcii. Dsa își împarte lucrarea conform adevărilor ce-și propune să demonstreze, în două părți.

Cu documentată erudiție și într'un stil ușor și colorat, autorul face o plăcută excursie în domeniul istoriei economiei politice. Arată cu bogăție de exemple că la baza tuturor războaielor, chiar a cruciatelor a fost factorul economic, citează părerea a numeroși autori și-și expune apoi la urmă concluzia sa. Tot așa arată diferențele teorii asupra pacifismului, insistă asupra construcției defectuoase și interesate a „Ligii Națiunilor“ a acestei citadele jidovești, cum a numit-o dl prof. A. C. Cuza, și termină prin constatarea finală: „Când omenirea a trăit atâtea secole în război, când omenirea în prezent deși propovăduiește pacea, cu toate acestea în realitate nu face altceva decât să se pregătească de un nou război, este posibil oare ca dintr'o dată această omenire să se transforme atât de profund, ca să înlăture definitiv războiul și să se întroneze în schimb o pace perpetuă? *Cei ce cred această posibilitate dovedesc că nu trăesc pe acest pământ“.*

Deci să ne mai slăbească „umanitariștii“ noștri cu tiradele despre „pacifism“ și dezarmare, iar guver-

nanții să-și bage bine în cap că preocuparea cea mai de seamă a politicii de Stat trebuie să fie întărirea armatei.

Cartea dlui Dr. Dedulescu, nu trebuie să lipsească din mâna niciunui intelectual. Se poate comanda cu 55 lei dela administrația revistei noastre.

*

Avântul Țării. — Campania din 1913 în Bulgaria de generalul I. Anastasiu. Cluj. — Tipografia Cartea Românească. 1925. — În 1913, dl gen. Anastasiu, comandantul de astăzi al corpului VI. Armată T., era lt.-colonel și comandantul reg. III. Dâmbovița No. 22. Însemnările făcute zi de zi în campania din 1913 în Bulgaria le-a publicat acum într'un volum intitulat „Avântul Țării“ și care este o adevărată biblie de cetit pentru înălțarea și întărirea sufletului. Dl general Anastasiu a lăsat însemnările făcute așa cum erau atunci sub impresia evenimentelor ce se precipitau. Scrise simplu, ostășește, aceste însemnări nu trebuie să lipsească din casa niciunui bun român. Ele nu interesează numai pe specialiștii militari, ci fiind amintirile unui distins ostaș și tot atât de fin intelectual, ele interesează pe oricine are dragoste de această țară.

Din lectura cărții dlui general Anastasiu, încercând fiorul unei sincere emoțiuni, retrăești clipele de înălțătoare sărbătoare națională a victoriei din 1913, care deși n'a fost stropită cu sânge, va rămâne totuș o mare victorie în istoria nu numai a țării noastre, dar în istoria generală militară. Campania din 1913 a fost totodată preludiul fericit al campaniei din 1916.

Spațiul nu ne permite să insistăm pe larg, așa cum merită această carte, totuș ca să ilustrăm și prin exemple cele spuse mai sus reținem acest pasagiu: „24 Iunie“. ...Seara acasă, am cea mai înălțătoare scenă: tatăl unui fost soldat al meu de or-

donanță, Oprea Lixandru, eliberat în toamna trecută, tată veteran din războiul independenței, purtând decorațiile pe pieptu-i slăbit de bătrânețe, mă chiamă afară și-mi spune:

— Să trăiți, domnule colonel, *iată-i!* Ți i-am adus pe câte șase...

— Cine sunt aceștia?

— Feciorii mei!... Asta-i artilerist, acesta a fost la cavalerie, ăsta la infanterie, s'a liberat acum trei ani... ăsta...

— Și i-ai adus pe toți?

— Păi cum. Imi pare rău că s'ă bătrân; c'aș merge bucuros și eu. Mă-sa mai bâzâia. Ce să-i faci? Femeie slabă. Da am dat-o la o parte. Muierea tot muieră. Ce plângi? Vezi de casă. Eu cum mi-am făcut datoria? Ei să nu și-o faci pe-a lor? Au să moară. Ei! O muri, unu, doi, da' n'o să moară toți. Parcă toți câți merg la război, mor?

Li făgăduiesc să opresc unul ca ordonanță acasă, cum am drept. Bătrânul îmi mulțumește că-i fac acest bine. A doua zi însă, cel oprit ca ordonanță, nu vrea să se prezinte. Il chem. E complet echipat de luptă pentru front.

— Ce, Lixandre, nu vii la mine să rămâi acasă?

Lixandru, lasă capul în jos de rușine că-și calcă cuvântul dat aseară față și de tatăl său... apoi la hai? al meu, el ridică sus capul și răspunde:

— Dle colonel, vreau să merg cu ceilalți la război...

— Bravo Lixandre, vei merge cu noi. Du-te la compania ta și să te porți așa cum ți-e și chipul.

Cred că tot timpul cât a fost el ordonanță la mine, nu s'a dus mai repede la cazarmă, ca acum!

Iată o pagină din cele multe ce abundă în volumul amintit și care ar trebui să între ca bucăți de lectură în cărțile de școală.

Mai amintim, că regimentul comandat de dl general (pe atunci lt.-colonel) Anastasiu a fost cel mai bine îngrijit, a avut cei mai puțini morți și a făcut pe pământ străin, operă de muncă constructivă fiind citat prin ordin de zi.

Intr'o notiță dl general Anastasiu spune că va da la lumină cândva și memoriile sale de ostaș.

Recomandând această carte cititorilor noștri, credem că suntem interpretul lor când rugăm pe dl general Anastasiu să-și împlinească cât mai curând promisiunea făcută.

Din ascunzișurile Reformei Agrare

Daruri naționale!

Se știe din comunicările presei de zi, că contelui Iuliu Andrassy, fost ministru de externe a Austro-Ungariei, reprezentat prin un deputat influent, i s'a dat prin Comisiile de Reformă Agrară, un plus peste prețul de expropriere legal de aproape 50 de milioane Lei pentru pădurile expropriate în parte în favorul Moșilor. Acest dar s'a dăruit contelui negru, celui mai jurat dușman al românilor, dar sperăm, că darul nu va rămânea definitiv fiindcă chestiunea este sub apel la Curtea de Apel din Cluj.

Mai îngrijitor și simptomatic se înfățișează darul de aproape 28 milioane, care s'a dat lui Urmanczy, ucigașul Moșilor dela Belis, care a comandat arderea pe rug în toamna anului 1918 și căuia după cererea de revizuire a delegatului ministrului de Domenii și Agricultură N. Bossie i s'a dat acest surplus de aproape 28 milioane ca preț de expropriere, pe când nici delegatul Ministrului și nici alt organ al Statului chemat *nu* a făcut apel la forul competent: Curtea de Apel din Cluj.

Cum termenul nu este perimat, deoarece chestiunea stă sub revizuire la Comitetul Agrar, sperăm că avertismentul nostru va determina pe or-

ganele în drept administrative și contencioase ale Statului să înainteze fără zăbavă apelul.

E interesant să constatăm, că tot în acest masiv Urmanczy, Comisiunea județeană din Cluj, a solicitat Comitetului Agrar să scutească singura pădure bătrână de 7000 jugere încă nedevastată, în favorul societății forestieră ovrești Kalotaszegi din Călățele a baronului Groedl din care fac parte și câțiva șabesgoimi, români de obârșie.

Nu place a crede, că Comitetul Agrar după ce va constata, că societatea a devastat 13,000 jugăre de pădure, nu va admite societății evreești scutirea și devastarea ultimei păduri bătrâne de molid, ce se află în masivul Urmanczy și se cade Moșilor din comunele învecinate, iar Ministrul de Domenii și Casa Pădurilor vor introduce în cele din urmă procedura de contravențiune contra societății devastatoare Kalotaszegi și a proprietarului Urmanczy, reținând suma de expropriere pentru acoperirea parțială a pagubelor.

Nota Redacției. Oricâte sentințe favorabile vor obține jidanii și jidoviții în contra Moșilor în chestia pădurilor, ce le aparțin prin drept istoric, orice guvern prevăzător și doritor de liniște trebuie se afle că pe e nu va fi, până nu se va revizui aplicarea reformei agrare în ținutul Moșilor.

Corespondență din Sângeorgiul român

Duminecă, 5 Iulie, s'a ținut în localitate congresul învățătorilor din județul Bistrița-Năsăud. Au participat în afară de mulți oaspeți și studenți vre-o 200 de învățători. Cine a asistat la această adunare a avut prilejul să constate munca ce depun învățătorii pentru luminarea satelor și solidaritatea mai pre sus de orice laudă, care îi leagă și îi întărește dând o pildă mântuitoare pentru toți.

În ședința de dimineață am avut plăcerea nespuse să ascultăm în cadrul programului conferința foarte interesantă a dlui învățător Iustin Sohorca asupra „propunerii muzicii în școala primară”. Titlul este prea modest față de copriș: a fost, în adevăr, o expunere adânc gândită a istoriei muzicii dela începutul ei până în zilele noastre, arătând cu documente istorice faima, pe care a avut-o muzica românească la toate popoarele vecine cu noi. Ar fi păcat dacă asemenea studii, ce aduce

lumini nouă și înviorătoare asupra trecutului nostru, ar rămâne numai în arhivele asociației învățătorilor „numită Mariana”. Ar trebui publicat într'o revistă cu caracter cultural, spre a i se da o cât mai întinsă și meritată răspândire.

În afară de programul congresului, cu consimțământul unanim al asistenței a fost invitat să vorbească dl I. C. Cătuneanu, profesor la Universitatea din Cluj. Intr'o scurtă cuvântare dsa a arătat că cea mai grea problemă ce are neamul românesc să rezolve, dacă nu vrea să moară, după înfăptuirea unității sale politice, este chestiunea jidovească. Răsunetul ce au avut cuvintele sale în sufletul asistenței dovedește un fapt incontestabil, și anume: că pătrunde tot mai adânc conștiința despre pericolul jidovesc. Nu se poate ca această conștiință să nu se întărească într'o solidaritate tot mai puternică, din care va trebui să iasă

fără zăbavă și acțiunea politică corespunzătoare.

După prânz congresul și-a continuat lucrările în aceeași atmosferă liniștită și plină de demnitate sub președinția dlui învățător Bochiș, care s'a distins printr'un suflet cald, o minte cumpănită și un tact desăvârșit. Am avut ocazia să ascultăm în cadrul programului și conferința tânărului învățător Iuliu Șuteu într'o spinoasă chestiune de pedagogie arătând o deosebită înclinare spre cercetări aprofundate, care străduință înseamnă o temeinică promisiune că dsa va ajunge un specialist în această materie.

Un conflict între unguri și evrei

— Scrisoarea preotului Ludovic Kovacs — Se redeschide echivocul jidanilor români maghiari

În coloanele acestei reviste ne-am mai ocupat cu influența nefastă pe care au exercitat-o jidanii în fosta Ungarie, pe urma cărei influențe au avut de suferit din greu și românii. Sub stăpânire românească jidanii vor să tragă profituri din ambele părți. Ei se declară că sunt *evrei* de naționalitate, *maghiari* după limbă și *români* după cetățenie. După cum bate vântul ei sunt așa dar evrei-români-maghiari.

La Lugoj apare o publicație intitulată „Magyar Kisebbség” (Minoritatea maghiară) care face o deosebită curte jidanilor, ca să-i atragă în rândurile partidului maghiar. Această politică a ridicat protestul indignat al unui preot romano-catolic, Ludovic Kovacs din Lăpușul românesc, care într'o „scrisoare particulară” către dl dr. Takabffy, directorul lui Magyar Kisebbség și vicepreședinte bănățean al partidului maghiar, îl anunță că nu-i mai abonează revista deoarece „ea dă tot mai mult teren străduinței de-a câștiga pe evrei ca tovarăși de arme în lupta minorității maghiare”. Era o scrisoare pe șleau, cum poate fi una nedestinată publicității, sentimentală și plină de tâlcul unui întreg veac din istoria maghiară. Și scria în ea preotul din Lăpuș, că „grozava catastrofă a națiunii noastre (maghiare) au pricinuit-o două greșeli fatale: alipirea la dușmanii noștri străvechi, la Habsburgi, și răsfățarea celor mai noi, a evreilor”. Spune apoi, că istoria ungară a veacului trecut a avut în cei doi mari unguri, Széchenyi și Kossuth numai jumătăți de oameni politici: Széchenyi a fost habsburgist și antisemit, Kossuth antidinastic și

Dela congresul ținut toată lumea a plecat mulțumită și cu frumoase speranțe îndreptățite pentru viitor, numai o categorie de oameni se vor fi înăcrit și mai mult în sufletul lor hain și etern strein, văzând așa impunătoare manifestație de solidaritate românească; aceștia sunt jidanii, cari frecventează băile, refăcându-și sănătatea din bunurile cu care Dumnezeu a înzestrat localitatea Sângeorgiul nostru românesc iar în loc de recunoștință cultivând în taină aceeași ură talmudică în contra poporului ce îi dă o găzduire nemeritată.

filosemit. „Dacă conștiința acestor două adevăruri (că trebuia rupt și cu Habsburgii și cu răsfățul evreilor) devenia o convingere puternică a unui mare om al nostru și dacă acela putea să adune națiunea într'o credință a acestor două adevăruri — astăzi am fi popor liber și poate chiar dacă n'am avea atâtea fabrici dar am avea o mică industrie înfloritoare, n'am avea atâția unguri emigrați și forța economică ce se aduna în țară, ar fi a noastră și nu a evreilor.

„Tristul învăț din trecut — scrie dl Kovacs — ar fi să fie deci aceasta, că viața noastră de minoritate încă trebuie să pornească pe o bază absolut maghiară și nu pe aceea a „limbii maghiare”. Românii, slovacii, sârbii, s'au organizat fără evrei, când erau în minoritate. Nouă nu ne este

îngăduit să ne arătăm mai slabi și mai puțin naționali. Atracția noastră către evrei ne face ridicoli în fața națiunii dominante, doar și ea știe, ce datorăm evreilor, căci și-au bătut și până acum joc de evreizarea literaturii și vieții noastre economice — iar de altă parte națiunea dominantă va vedea în acesta o slăbiciune a noastră, și ne va lua cu atât mai puțin în seamă, și în sfârșit, prin aceasta, dăm dreptate acuzației că suntem bolșevici, deoarece concepțiile de bolșevic și evreu au devenit sinonime”.

Scrisoarea se întreabă, dacă trebuie supusă minoritatea maghiară acestei acuzații, numai de dragul banului evreesc, atunci când se știe că evrei ziși unguri nu sacrifică nimic pentru cultura despre care susțin că este și a lor. Și se încheie această simțită scrisoare, cu următoarele desperate rânduri:

„Dacă este atât de slabă cauza noastră, dacă numai cu ei îi putem da avânt, atunci numai lupt pentru ea. Stăpânirea românească, chiar dacă este amară, este cel puțin firească și inteligibilă. De ei, (de români) sau cel puțin de o parte a lor, ne leagă acea comunitate de concepții, pe care nu o odraslă evreească, ci un fiu al lui Dumnezeu a dat-o omenirii”.

Scrisoarea preotului Kovacs a produs o enormă senzație și-a fost viu comentată în presa maghiară, care ca orice presă, este acaparată de jidani. Prin ea s'a deschis procesul dintre ungurii conștienți și paraziții cari îi exploatează, măgulindu-le anumite sentimente.

Vor ști maghiarii să urmeze sfaturile preotului Kovacs?

Demascarea presei maghiare jidovești din Ardeal

Procesul dintre „Gyilkos” și „Brassói Lapok”

La Brașov apare cel mai șovinist și mai iredentist ziar maghiar, ziarul jidanilor Kahane și Grünfeld paraziți ai presei de talia lui Rosenthal, Honigman și ceilalți din București. „Brassói Lapok”, ziarul acestor teijhetari ordinari fusese acuzat de dl Györi redactorul revistei „Gyilkos” din Cluj, că a primit subvenții și dela guvernul maghiar și dela guvernul Brătianu; că a primit dela Budapesta, ca subvenție mate-

rială, o mașină rotativă, pe care guvernul liberal a scutit-o de taxe vamale, și că în schimbul acestor subvenții ziarul „Brassói Lapok” face adevărată propagandă horthistă în România.

Date fiind aceste grave acuzațiuni, Kahane și Grünfeld au dat în judecată revista „Gyilkos”. Procesul era așteptat cu o nerăbdare explicabilă, mai ales că nu este cetățean în Ardeal, care să nu cunoască activita-

tea antiromânească a ziarului celor doi negustori. Ca să nu vorbim despre zilnicele critici tendențioase ce le face regimului românesc și despre articolele de propagandă pur-hothistă, de asemenea cotidiene, vom aminti numai că acest ziar a fost singurul din România, care a cerut plebiscitul pentru Basarabia, aceasta tocmai pe timpul conferinței ruso-române dela Viena, și că a fost cel care-a organizat printr'o campanie cotidiană de mai multe săptămâni, într'un mod care a provocat stupefacție generală, adunarea de astă toamnă a partidului maghiar, devenită faimoasă prin alianța cu comuniștii, ce voiau să o impună populației maghiare din Ardeal.

În dezbaterile dela proces martorii dlui Györi au dovedit concludent, că ziarul negustorilor de opinie dela Brașov mențin legături periculoase cu guvernul maghiar.

Martorul Andrei Kiss, fost redactor al ziarului brașovean a depus sub jurământ, că la „Brassói Lapok“ este cuvânt de ordine, să nu se scrie decât favorabil ebredeștilor. Martorul a venit în România acum patru ani, dela Budapesta unde lucrase la Biroul presei din Ministerul de interne.

Dânsul a declarat, că Agenția telegrafică maghiară a înființat o cursală, cunoscută Donaupost, alias Dunaposta, a cărei menire era să aprovizioneze presa maghiară din statele succesoare cu știri și articole de propagandă horthystă. Ori, acest serviciu trimitea lui „Brassói Lapok“, material special pe care nici o altă gazetă nu l-ar fi publicat.

Martorul Ferenczy, fost redactor la ziarul „Brassói Lapok“, a făcut declarațiuni similare.

Martorii citați au produs dovezi pozitive, că „Brassói Lapok“ primea subvenții materiale dela Budapesta, și că a luat subvenții și dela liberali, pe care i-a păcălit, punându-se în slujba horthyștilor.

Procurorul, care la începutul dezbaterilor își însușise pâră făcută de „Brassói Lapok“, a declinat aceasta la sfârșit, și a cerut amânarea pro-

cesului, pentru ca să facă acțiune de dare în judecată și de arestare a editorilor dela Brașov, Grünfeld și Kahane. Tribunalul s'a opus, arătând că procurorul poate face aceasta după aducerea sentinței. Apoi, tribunalul a depus sentința, hotărând că primește ca pozitive depozițiunile ce s'au făcut împotriva lui „Brassói Lapok“. Dl Ștefan Györi Illés a fost absolvit de sub acuzația de calomnie și i s'a hotărât o desdăunare

de 50.000 lei. Procurorul a deschis acțiune pentru trădare împotriva dlor Kahane-Grünfeld. Avocatul acestora, la rândul său, a făcut recurs împotriva sentinței tribunalului.

Este o bună lecție aceasta pentru guvernării țării, cari nu vor să înțeleagă adevărul denunțurilor pe cari noi le facem sistematic în contra presei jidovești. Socotim că cel puțin astădată vor lua măsurile ce sunt strict necesare.

INFORMAȚIUNI

Martii 7 cor. au început la Iași lucrările de săpătură a căminului cultural-creștin din localitate.

S'a oficiat un serviciu religios, iar apoi studenții s'au pus la lucru. Intreaga clădire va fi lucrată numai de studenți sub direcțiunea d-lor arhitecți Mironescu, Ribaloki și inginer Bejan.

Locul a fost donat la Râpa Galbenă de către dl inginer Bejan. Dl general Hanzu, comandantul școlii de cavalerie din Sibiu și dl Scarlat Rosetti au donat 100 mii lei din moștenirea răposatei prințese Moruzi. În legătură cu mersul lucrărilor suntem informați că studenții transportă cele 260.000 de cărămizi, făcute de ei la Ungheni, căile ferate acordând 75% reducere pentru transport. Diferite fabrici au acordat deasemenea material și s'a trimes în urmă și din partea Românilor din America colecte pentru ridicarea acestui cămin care va fi viitoarea cetățue a culturii românești.

Anunțând acestea facem un călduros apel către publicul ardelean și mai ales către Băncile românești din Ardeal și către toate întreprinderile românești în general să trimită „Căminului Creștin“ din Iași ajutoarele lor, fie în bani, fie în materiale de construcție.

*

Exemplele conving. Cu prilejul congresului medicilor ținut la începutul lunii la Iași, cinci medici ardeleni, ale căror nume nu suntem autorizați să le publicăm, au vizitat Basarabia. Cele văzute în Basarabia și mai ales propagația electorală deșănțată făcută la Chișinău, în care tonul l-au dat jidanii a făcut pe cei cinci medici români „cu lacrimi în ochi să jure că vor lupta pentru cauza națională creștină.

Am sfătui și pe prietenii noștri,

cari mai au pic de îndoială în sufletul lor să facă drumul făcut de cei cinci medici români și se vor întoarce complect convinși „pe calea adevărului“.

*

În atenția cetitorilor. Dl prof. dr P. Dedulescu, autorul lucrării despre care vorbim în altă parte, a avut bunăvoința să pună la dispoziția revistei noastre un număr de exemplare din acea lucrare, dânduind 50% din încasări fondului de apariție al revistei. Indemnăm pe cetitorii noștri să comande dela Administrația revistei, lucrarea dlui prof. Dedulescu, ajutând astfel și revista.

*

„Cine ajută pe jidani“. În legătură cu notița intitulată astfel din numărul trecut al revistei primim dela Casa cercuală a asigurărilor sociale, următoarele rânduri de completare: „La Casa cercuală din Cluj, se găsesc toate evidențele asupra muncitorilor de pe teritoriul ei, începând cu anul 1908. Certificatul dela dosarul Nr. 1886/1925, eliberat muncitorului Frenkel Hermann a fost dat în baza datelor aflate la dosarul evidenței No. 2243, din care reese, că numitul a fost ținut în evidență din anul 1916, ca muncitor la Întreprinderea „Kalotaszegi“ din Belis. Toate aceste date sunt controlabile și le punem la dispoziție pentru a vă convinge personal de adevăr.

Noi eliberăm certificate membrilor Casei pentru a se servi de ele la alte Case Cercuale și nu pentru obținere de cetățenie, precum susnumitul s'a folosit“.

*

Sistemul jidovesc. Aflăm că un anume Maximilian Klein din Oradea-Mare, cere autorităților militare dela București să permită reinscrie-

rea în listele de recrutare a câtorva mii de tineri jidani, cari chipurile „ar fi fost omiși“. Noi știm însă despre ce e vorba, după cum știe și sfătosul jidan M. Klein. Acești jidani la prima înscriere au declarat că renunță la cetățenia română ca să nu facă armată. Acum i-a apucat, mă rog, „iubirea de patrie“ și vor să facă armata, ceea ce cu alte cuvinte înseamnă că vor să devină cetățeni români. Atragem atenția autorităților militare să fie cu ochii în patru și să nu ne fericească țara cu încă câteva mii de cetățeni, proști militari și candidați la dezertare în timp de război.

*

Vești bune. Primim dela harnicul comerciant și prieten al revistei noastre, Ioan Giuca, din Ticvaniu Mic (Banat) următoarele șire: În ziua de 5 Iulie împreună cu învățătorul Liviu Cotărlă am invitat trei profesori dela Liceul „Gen. Drăgălina“ din Oravița pentru organizarea la noi în comună a L. A. N. C. La apel au răspuns un număr de 40 tineri și am pus bazele unei organizații Naționale Creștine și noi bănățenii.

La 20 Iulie vom avea fericirea ca și noi bănățenii să vedem pe eroul studențimii C. Z. Codreanu la Oravița.

*

Necrolog. A încetat din viață în ziua de 6 Iulie Dimitrie Preda, fostul paginător al revistei noastre și un distins pricepător al tehnicii tipografice. Defunctul moare tânăr, în etate de numai 30 ani și lasă unanime regrete.

*

Moriș face muzică. În curtea unde locuște un redactor al revistei noastre locuște și un biet jidan numit Moriș, vânzător la o prăvălie din oraș. În capul lui Moriș a intrat ideea, că dacă se apucă de muzică poate să devină „dija“ artist. Ghinionul lui însă că e complet lipsit de talent și de ureche muzicală. Totuș ține „cu orice preț“ și cu o tenacitate specific jidovească să facă exerciții la un pian hodorigit și dezacordat, exaspărând locatarii din curte. Cu toate insistențele depuse pe lângă el să lase această „nobilă pasiune“, Moriș nu vrea să cedeze în ruptul capului. De multe ori ție-e mai mare mila să-l vezi asudând, șolar bătrân cum e, cu mâinile anchilozate de vânzarea pânzei cu metrul, mișcându-și degetele cu obositoare casnă pe clapele îndărâtnice ale bătrânului instrument.

Moriș vrea însă să facă muzică. Și Moriș face muzică...

*

„Ain wunderrabinăr“. Sunt câteva familii de rabini, cari sunt considerați ca „wunderrabiner“-i adică făcători de minuni. Imorali cum sunt în afaceri, jidanii au aceiaș imoralitate și în religie. Câteodată însă, cum înșeală și ei pe toți, sunt și ei înșelați. Rabinii făcători de minuni sunt de obicei niște excroci ordinari. Așa este rabinul Zamwel Brandwein, fiul rabinului din Herța, care a excrocot pe soții Kahane din București.

El spunea lui Kahane și surorilor lui că are de gând să-i facă fericiți și milioanele vor curge în buzunarele lor.

Mai întâi i-a dat lui Kahane un pumn de iarbă uscată să o poarte în ghete, spunând că o să vadă peste câteva zile cum o să vină clienții în prăvălia lui. Iarba e miraculoasă și are puterea de a atrage clientela în prăvălie.

După câteva zile i-a dat un săculeț mic cu pământ din cimitir cusuț pe o panglică ca să-l poarte în formă de brățară căci aduce noroc.

Apoi i-a dat o bucată de pâine uscată de 6 luni, cu o inscripție bizară, bună de ținut în casă pentru fericire, altă dată o cârpă cu miere ca tot anul să fie dulce.

Cel mai nostim talisman dat de excroc lui Kahane e o sfoară de vre-o 30 cm. care urma să-i aducă noroc în afaceri. Această sfoară are vre-o 40 de noduri și în fiecare nod are înfipt câte un ac cu gămălie. Talismanul trebuia purtat la piept ca să alunge dușmanii.

I-a mai dat apoi o sticlută cu apă „chioară“ bună contra bolilor și o ulcică cu 100 boabe de fasole acoperite cu pâine.

Cu această ulcică Kahane se ducea în fiecare noapte la orele 12 la cișmea și o umplea cu apă, ca să i se umple și lui buzunarele cu milioane. De fiecare ac rabinul i-a spus că va încasa câte un milion și cum curge apa în ulcică așa vor curge și clienții cu afaceri de milioane.

În felul acesta a extorcat bani dela numeroase persoane. Dat pe mâna Parchetului și arestat, *Brandwein a susținut sus și tare, că ceea ce a făcut, adică dând clientelei sale diferite talismane făcătoare de minuni este în conformitate, cu Talmudul care permite rabinilor să procedeze în modul acesta cinstit cu drept credincioșii de rit mozaic.*

Pe de altă parte, aflăm însă că Brandwein avea și complici cari îl ajutau să-și găsească clienți pentru a le face... de dragoste.

Unei femei i-a făcut fermece spre a împiedeca pe soțul ei să divorțeze.

Rabinul este bine cunoscut și în Bucovina, unde a avut o chestiune foarte urâtă la parchet. Nu știm dacă dosarul lui Nr. 798 N. R. L. e închis, sau nu.

El era urmărit pentru practicarea de medicină în mod ilegal, mărturie falsă și amenințarea cu moartea a avocatului Glaubach, apărătorul soției lui Brandwein cu care este în divorț.

Ceea ce complică însă lucrurile și dovedește odată mai mult că jidanii cu religia lor sunt un al doilea Stat în România, este faptul că Parchetul a admis punctul de vedere al rabinului și l-a pus în libertate.

*

O manevră jidovească menită să păgubească puținii negustori creștini din Cluj.

Primăria din orașul nostru a avut buna idee, pornită din suflet românesc, să construiască lângă Poștă o clădire împărțită în prăvălii ce s'au închiriat comercianților români. Jidanii, ca să păgubească pe români, au oferit prețuri prea mari, așa încât Primăria să ia acele oferte drept minimul de chirie ce trebuia pretins negustorilor români. Aceștia plătind chiria, ridicată în mod artificial și perfid prin concurența jidovească, fac așa sacrificii încât le va fi foarte greu să se mențină lungă vreme în prăvăliile ocupate. De aceia rugăm Onor. Primărie să dejoace planul jidovesc, să reducă chiriile cerute spre a da puțința negustorilor români să se afirme statornic și ei pe piața Clujului.

*

Reclamă și înșelătorie jidovească. De curând a apărut cartea jidovului dr Filderman intitulată „Adevărul asupra problemei evreești din România“, pe care autorul, cu spiritul de reclamă și falsificare înăscut rasei lui, a trimes'o la toți magistrații, la toți șefii de regiment la toți parlamentarii și înalții funcționari ai Statului. Cu această expediție pe o scară întinsă jidanul a urmărit un scop bine determinat. Acela de a induce în eroare prin date false, prin sofisme, prin tănuirea sau mistificarea adevărului, toate acele persoane de bună credință cari nu au avut timpul să se ocupe în fond cu problema jidovească și deci nu au puțința să respingă dela

început neadevărurile debitate de autorul semit. Este știut că atunci când crezul are un interes de apărat, lucrează cu cea mai desăvârșitoarea credință spre a susține teza ce-i convine. Cine voește să se convingă despre faptul că dl Filderman mistifică ad zărul, nu are decât să citească 3-4 articole apărute în ziarul „Universul“ în cursul unei luni anul curent, unde direcția acestui jurnal naționalist și destul de curajos răstoarnă toate afirmațiunile făcute în pomenita carte și desvăluie la fiecare pas reaua credință semită. În zadar, dle jidan, încerci să induci în eroare lumea cinstită și desinteresată dela noi. Te cunoaștem în destul pentru ca minciuna tipărită să fie respinsă cu dispreț.

*

Sunt oameni lipsiți de cel mai elementar bun simț și cari nu vor să înțeleagă că noi facem sacrificii atunci când tipărim această revistă. Acești oameni, după ce au primit toate numerile, apărute până acum refuză plata abonamentului. Le facem cunoscut că vom fi nevoiți să luăm măsuri de constrângere contra lor. Începând cu numărul viitor vom publica numele acestora și apoi îi vom da în judecată.

*

Petrecere în Șimleul Silvaniei. Duminică 26 Iulie 1925 va avea loc o petrecere de vară precedată de un matineu artistic literar în Șimleul Silvaniei sub patronajul dlui profesor universitar I. C. Cătuneanu, aranjată fiind de soc. culturală „Sălăgeana“.

*

Pentru pădurile țării. În acest număr cititorii vor găsi patru articole închinare pădurilor țării. Pădurilor, cari se pierd din îndolența criminală a românilor înconștienți. Socotim că nu vom fi spus niciodată prea mult în jurul acestei mari probleme și rugăm pe toți aceia cari cunosc abuzuri și nedreptăți să ne comunice de urgență.

*

O veste bună. Bucureștenii, cotropiți de jidani, scoși de acești mosafiri nepoftiți din casele lor și trimiși la mahalale sau în provincie zăpăciți în vâltoarea cosmopolită după goana aurului deținut de semiți, au început în fine să dea semne că se vor deștepta cum trebuie: primul semn este acela că din faimoasa carte a lui Arhibald titulată *Anumita presă* nu a mai ră-

mas, după 3 luni dela apariție, nici un exemplar. Autorul are datoria să scoată fără întârziere ediția II.

*

Câteva date. La liceul de fete „Mihail Cogălniceanu“ din Iași în anul acesta (1925) sunt 20 absolvente din care 16 jidance și 4 românce. Din aceste 4 românce numai 1 s'a prezentat la examenul de bacalaureat cu cele 16 jidance, celelalte 3 neputându-se prezenta din cauză că nu au avut cu ce plăti taxa de examen.

*

La Universitatea din Iași la facultatea de medicină și-au luat doctoratul în anul 1925: 23 de candidați din cari 6 creștini și 17 jidani. (Dnii dr. Slătineanu, Parhon, Ștefănescu-Galați (trimis în judecată pentru luare de mită cu ordonanța definitivă No. 81 din Noembrie 1924) și comp. și-au frecat mâlnele de bucurie).

Care mai este naivul sau inconștientul care nu crede că cultura este în funcțiune de buna stare materială. „Cine stăpânește bogăția țării, stăpânește cultura, cine stăpânește cultura, stăpânește țara“. Gândiți-vă și vă veți îngrozi.

*

Manuscrisele și toate chestiunile privind redacția se vor adresa secretarului de redacție: Ioan Istrate, str. Regele Ferdinand 37. Chestiunile privind administrația revistei se vor adresa dlui Simeon Mitea, str. Bob No. 7. Atragem atenția să nu se facă nici un fel de plată, decât contra chitanță semnată de dl Mitea.

*

— **Pentru membrii propagandiști.** *Reamintim încă odată membrilor propagandiști că prima lor îndatorire este să ne trimită corespondențe și dări de seamă asupra celor ce se petrec în localitatea lor. Materialul sistematic pentru propagandă este în pregătire și deabia în luna August vom putea să-l trimitem membrilor propagandiști. Până atunci fiecare va pregăti terenul pentru constituirea organizațiilor naționale creștine. Membrii propagandiști vor lua contact cu intelectualii și fruntașii satelor și le vor explica rostul luptii pe care o ducem cu toții. Vor cere broșuri de propagandă din cele pe cari le anunțăm în revistă și în limita posibilităților vor fi satisfăcuți. Fiecare membru propagandist trebuie să fie conștient de sarcina grea ce*

și-a luat și să aibă ambiția de-a o duce cu bine până la capăt. Corepondența se va trimite numai pe adresa: Dr. I. Istrate, Calea Regele Ferdinand 37, Cluj.

*

— **Prețuri fixe sau nerușinare jidovească.** E într'adevăr un procedeu civilizată a lucra în comerț cu prețuri fixe, prețuri stabilite după anumite norme bine determinate în interesul social. Indată ce ne-am abătut dela legile economice, cari conduc la determinarea cinstită a prețului de vânzare al unei mărfi, însemnează, că am făcut o gheșef-tărie — putem să-i zicem — jidovească.

Și într'adevăr, în comerțul nostru — nu-l putem numi românesc — astfel de abateri sunt ceva fără nici o importanță. Prețurile fixe la noi sunt o nerușinare jidovească! Normele după cari se conduc jidanii noștri la stabilirea „prețurilor fixe“ numai ei le pot ști. Noi le putem deduce când avem nefericirea să cumpărăm ceva dela ei.

Am avut ocazia să aud vorbindu-se despre cazuri, în cari după puțină târguială s'au putut obține reduceri enorme din așa zisele „prețuri fixe“, chiar și la cumpărături mai mici. Am fost martor la cazuri în cari indivizii „plini de pistrui“ au acordat reduceri de peste 30%, vorba lor, în mod „excepțional“. . . Și aceasta după ce spusese acel individ, cu un zimbet forțat, că „mo rog, la noi sunt prețuri fixe“. . .

Adică s'au acordat peste trei zeci la sută reducere din „prețurile fixe“! Și cred, că nimeni nu poate presupune, că vânzătorul nostru nu și-a scos beneficiile meritate și altele nemeritate, chiar și din vânzarea cu reducerea făcută. Cele 30% n'ar fi fost decât bani storși de pe spatele bietului consumator, prin mijloacele antisociale folosite de nerușinatul negustor.

E de prisos, cred, să mai răspund acum la întrebarea: cari sunt normele după cari se conduc jidanii noștri la stabilirea „prețurilor fixe“. Oricine are posibilitatea să vadă în modul cel mai clar, că după ce e foarte limitat numărul consumatorilor cari nu se jenează să se târgue chiar și la cumpărarea de obiecte mărunte, cu nemiluita întră câștigurile nemuncite în umfletele pungi ale jidanilor. Al. Tr. Bărbat, student.